Den store svenske indvandring til Bornholm

Pedersker Pensionistforening
Tirsdag 10. november 2026, Samlingshuset, kl. 14-16

v. mag.art. Henning Bender, tlf. +45 40413664,
1974-2008 Stadsarkivar, Aalborg Stadsarkiv.
1989-2008 Leder af Det danske Udvandrerarkiv,
2000-2002 Direktør CRT, Nexø
NU: Kirsebærhaven 3, Snogebæk, 3730 Nexø – Danmark
https://henningbender.dk hbender@mail.dk https://udvandrerhistorie.dk

GRÆNSELØST KILDEMATERIALE

A. Mindst 82.843 svenskere søgte arbejde i Danmark 1850-1914. Hovedsageligt fra de skånske landsdele (formentlig langt flere)

B. 1901 havde 35.540 svenskfødte fast bopæl i Danmark.

C. Knapt 20.000 svenske husstandsoverhoveder fik dansk statsborgerskab.

HERUDOVER

256.000 svenske udvandrere rejste 1852-1910 via Danmark. *94.279,*

af disse blev ikke registrerede i Sverige.

SPØRGSMÅL SOM HVEM, HVORNÅR, FRA OG TIL,

HVORFOR LØSES KUN GENNEM KILDER FRA FLERE LANDE

Svenske indvandrere på Bornholm

Svenske udvandrere i København

Henning Bender - Udvandrerhistorie

VELKOMST | FOREDRAG | BIBLIOGRAFI | LINKS | DIGITALISERING | CV | KONTAKT

- *Svensk udvandring til og via Danmark*
- *Udvandringen fra Danmark*
- *Aalborg industri og by*
- *Fotograf Heinrich Tönnies*
- *Snogebæks Historie*

https://henningbender.dk

https://udvandrerhistorie.dk

KONTAKT

2025-26

10-11-2026 Svensk indvandring, Pedersker kl. 14-16
19-04-2026 Søredning på Bornholm, Löderup, 14-16
18-03-2026 Flugten til Amerika, Rødovre, kl. 13-15
18-01-2026 Svensk indvandring, Hillerød, kl. 13-15
02-12-2025 Svensk indvandring, Grenaa, kl. 19-21
07-10-2025 Udvandring fra DK, Vejen, Kongeaa slægtsf., kl. 19-21
06-09-2025 Den svenske indvandring, BHS, Allinge kl. ca. 15-16
19-05-2025 Udvandring fra DKHillerød slægtsf., Kedelhuset, 19-21.
24-04-2025 Udvandring fra Danmark, Viborg Slægtshist.
13-03-2025 Svensk indvandring Næstved Slægtshist., 19-21
18-02-2025 Svensk indvandring Sandvig, Nordvig BB 19-21
10-02-2025 Udvandringen fra Danmark, Fredericia,19.15-21
28-01-2025 Søredningen på Bholm, Samlingshuset, Pedersker 14-16

2024

18-11-2024 **Udvandringen til Amerika,** Sæby, Manegen, kl. 19-21
07-11-2024 Den oversøiske udvandring fra Danmark Præstø
01-10-2024 Den oversøiske udvandring fra Danmark. Varde
28-09-2024 Den oversøiske udvandring fra Bornholm, Rønne
10-09-2024 Svensk indvandring, Hjørring slægtshist. for.
25-08-2024 Svensk invandring till Danmark
Svenska Släktforskardagarna 2024,Malmö
07.07.2024 Åbning af Redningsbådshuset, Snogebæk, kl. 15
08-06-2024 Bornholms redningsvæsen, Folkets Hus, kl. 17
25-04-2024 Udvandring fra Danmark, Sydfyns slægtsf,
09-04-2024 Svensk indvandring, Randers Slægthistoriske
21-03-2024 Svensk indvandring, Horsens Slægt.forsk.
19-02-2024 Udvandringen fra Danmark Thisted slægtsf.

2023

09-11-2023 Svensk indvandring,Hedeboegnens slægt
02-11-2023 **Redningsvæsenet på Bholm,** *FU, Rønne 19-21*
30-09-2023 Søredning på Bornholm, BSLF, Rønne, Biblioteket. 14-16
20-04-2023 Oversøisk udv. f. Dk Grindsted, Hedens Slægtsfor
13-04-2023 **Svensk indv., Odder Slægtshistoriske for.**
15-03-2023 Svensk indvandring Odense kulturcenter,
12-03-2023 Svensk udv. t, DK, Mellanskånes Släktforskarefö
Osbyholm, Hörby kl. 13-15

Svensk udvandring til og via Danmark
Aalborg industri og by
Fotograf Heinrich Tönnies
Snogebæks Historie

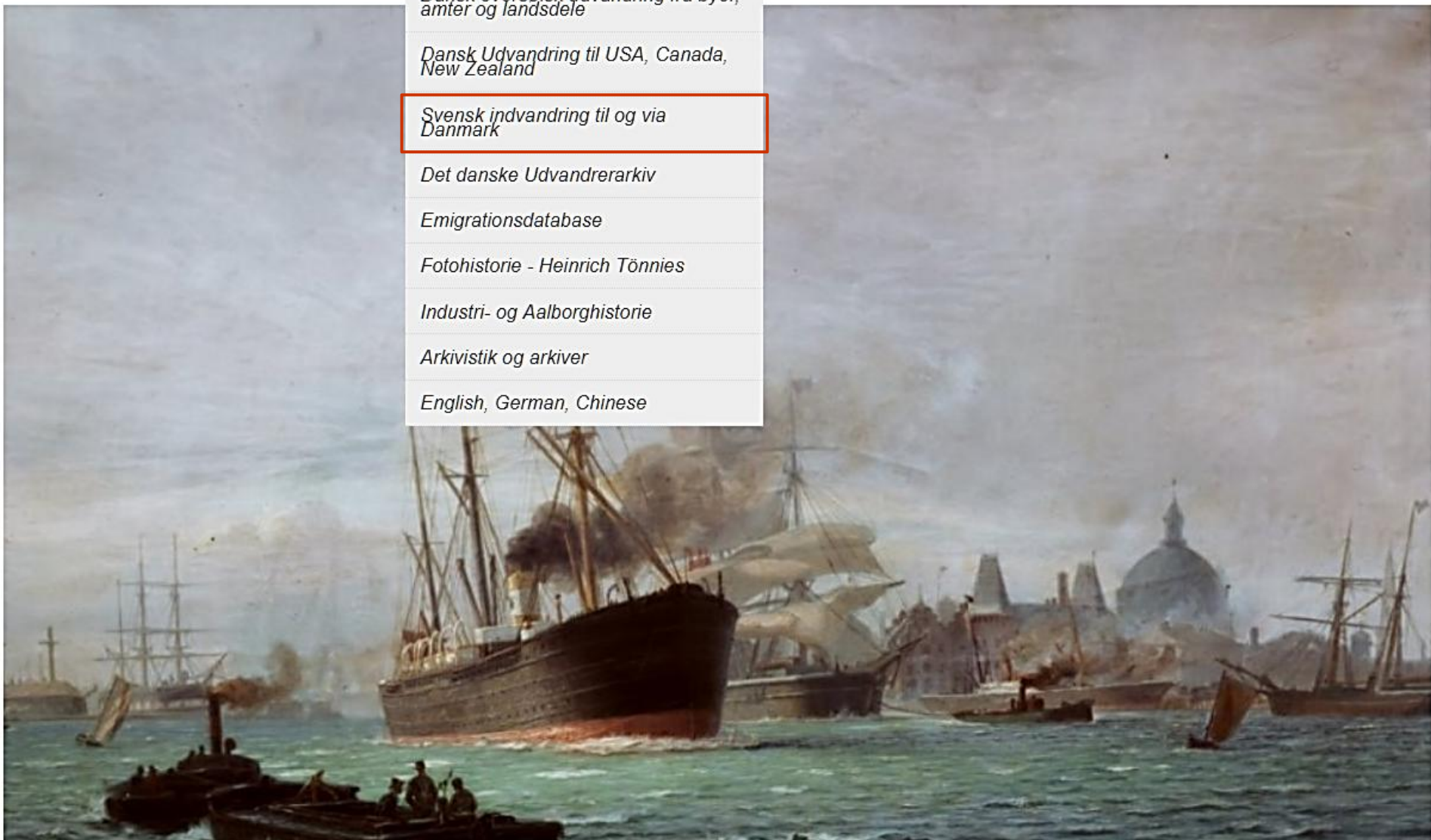

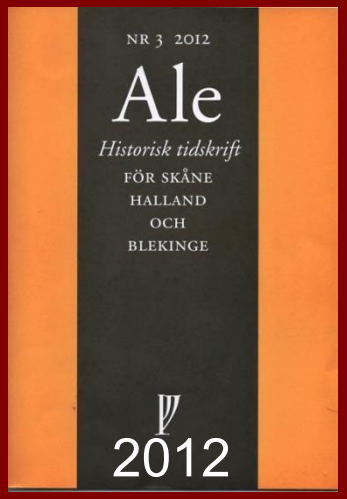
Henning Bender - Udvandrerhistorie

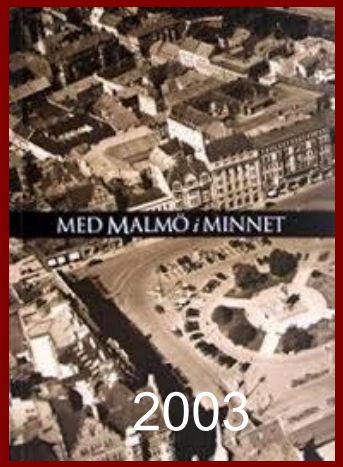
- Dansk oversøisk udvandring fra byer, amter og landsdele
- Dansk Udvandring til USA, Canada, New Zealand
- Svensk indvandring til og via Danmark
- Det danske Udvandrerarkiv
- Emigrationsdatabase
- Fotohistorie - Heinrich Tönnies
- Industri- og Aalborghistorie
- Arkivistik og arkiver
- English, German, Chinese

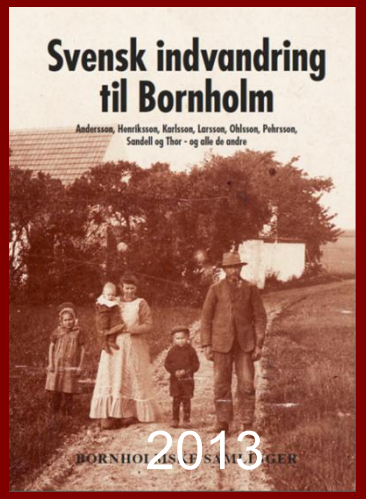

Henning og Birgit Bender om Svensk indvandring til og via Danmark

ALE 2012:3.
Indvandringen til Bornholm fra de skånske landsdele og Småland 1850-1920

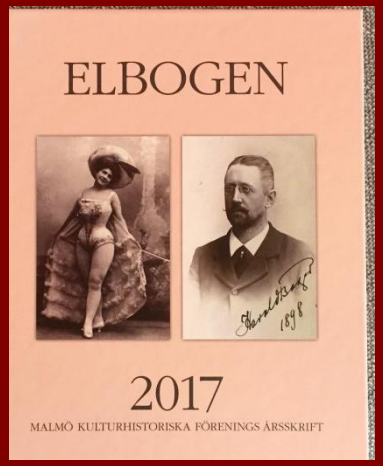

Bornholmske Samlinger, 2013
Svensk indvandring til Bornholm 1850-1920

Återfunna svenska utvandrare via Danmark

ALE 2015:4
Utomeuropeisk utvandring från de skånska landsdelarna via Köpenhamn åren 1852-1873. Del 1

ALE 2016:3
Utomeuropeisk utvandring från de skånska Landsdelarna via Köpenhamn åren 1874-1914. Del 2

Starten på mass-utvandringen via Malmö 1852-1874
En rymningsbenägen kvinna – och de som följde

https://bornholmske-samlinger.dk/wp-content/uploads/2017/04/2013-4-rk-7.pdf

2. Og 3. generationsindvandrere, her ved Ellekær, Olsker 1912
1. Generation fra Öland og Skåne 1869

HISTORIEN:

HENNING BENDER:
Den svenske indvandring til Bornholm 1850-1920

BIRGIT BENDER:
Indflyttede svenskere på Bornholm 1901

FINN HANSEN:
Naturen i Højlyngen, som svenskerne opdyrkede

JESPER VANG HANSEN:
Hans Madvig og indvandringen til Bornholm efter den skånske krig 1676-1679

LILLIANE HØJGAARD HOLM:
Andersson, Malmgren, Fält, Nikolajsen – og alle de andre!

ERINDRINGERNE:

KENN ERIK BECH:
Oldemor fra Tomelilla

HOLGER DAM:
Fire driftige skåninge i Aakirkeby

FINN HENRIKSEN:
Magnus Henriksson - min skånske bedstefar

ANN VIBEKE KNUDSEN:
Stenhugger og prædikant Sandell fra Blekinge og Christian III's bibel

NIELS-HOLGER OG JEPPE EIMOSE LARSEN:
Nils Larsson fra Vallby, murermester i Allinge

SVEND AAGE MØLLER:
To svenske indvandrerfamilieskæbner

MELVIN ERIK PEDERSEN:
»Løkkeejer« Nils Pehrsson, Snogebæk

JØRGEN WICHMANN:
Tyve familiemedlemmer udvandrede fra Skåne til Bornholm

ISBN 978-87-87042-33-8
ISSN 0084-7976

Svensk indvandring til Bornholm

BORNHOLMSKE SAMLINGER 2013

IV
7

Svensk indvandring til Bornholm

Andersson, Henriksson, Karlsson, Larsson, Ohlsson, Pehrsson, Sandell og Thor - og alle de andre

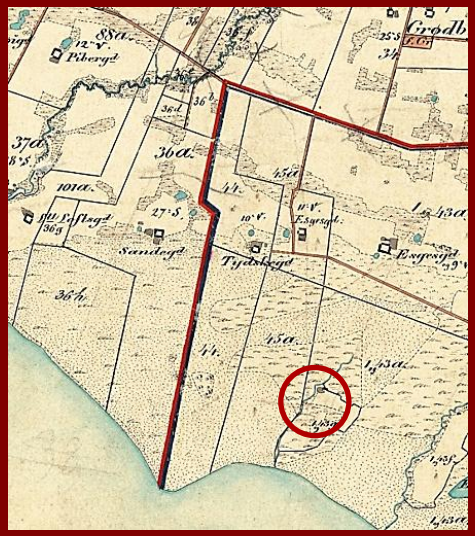
BORNHOLMSKE SAMLINGER

Access Connections
Trådløs service i Windows
Status: Ikke tilsluttet

s. 26-27 Anders Nilsson (24/4 1843 – 15/10 1932) = Anders Nielsen, Pedersker

Børn f. i Pedersker
Med efternavn Nielsen:
Andreas Peter 1877
Jenny Marie 1881
Alfred Johannes 1884
Anton Matthias 1887
Mathilde Kirstine 1892

Født 24/4 1843 St. Herrestad, Udv. til Tyskland 1866
Indv. Til Bornholm 1874
Gift Pedersker 29/12 1875 m. Jensine Anine Jensen, f. 26/10 1858 Pedersker
Dansk Statsborgerskab 31/3 1926 (efter 52 år i Danmark)

»Här är min stuga, den jag bor i nu«.

Står der bag på et fotografi, sendt til Bornholm omkring 1930 fra familien i Tegnaby, midt i Småland, sydøst for Växjö.
Billedet er fra boet efter stenhugger J. Hågensen (Johannes Håkansson) 1860-1937, Byledsgade 24, Rønne, der v født i Tegnaby, Kronobergs län, Småland - men kom til Rønne som stenhugger i 1880, giftede sig 1885 med Anna Johansdotter 1859-1933 fra Elleholm i Blekinge. De blev dansk statsborger 1925.

Ud- og indvandring i litteratur og film

Vilhelm Moberg ”Utvandrarna” og
Martin Andersen Nexø ”Pelle Erobreren”

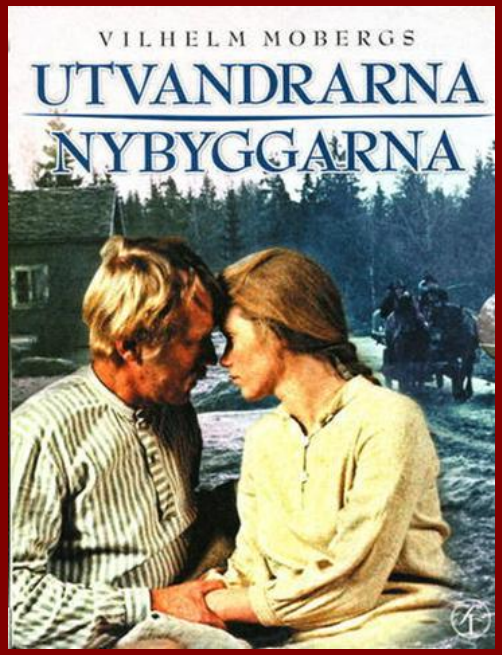
Den yngre (1971) og ældre (1987) Max von Sydow

1929-2020

MYTER I NUTIDEN

Vilhelm Moberg 1898-1973
Utvandrarna 1949-1959

Karl Oskar och Kristina

Udvandrerne =
Max von Sydow og Liv Ullmann

Udvandrarstatyn i Karlshamn
Axel Olsson 1959

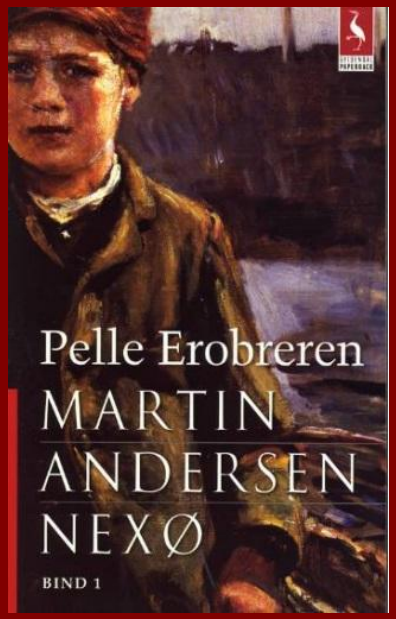
Musical
Uropført i Malmø 1995,
siden 11 nyopførelser
- 8 i Norden og 3 i USA

Utvandrarnas Hus Växjö 1965

Martin Andersen Nexø

1869-1954

1906

Bog
1906
Film
1987
Teater
1998
2013
2018
2020

Ferskesøstræde 36, Nexø
Mindestuer åbnet 1990

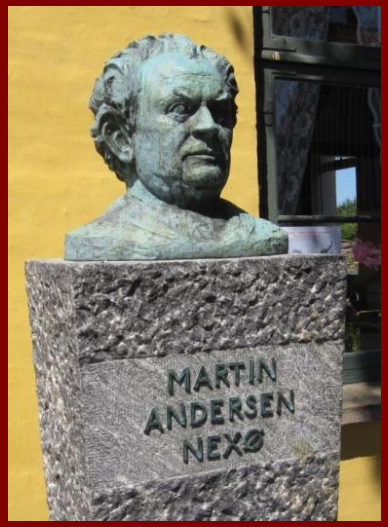
1987

Tidligere DDR:
14 gader og 3 skoler opkaldt Andersen Nexø

Danmark
2 gader i Søborg og Nexø

Museum lukket 1990

Nexø (opr. 1933)

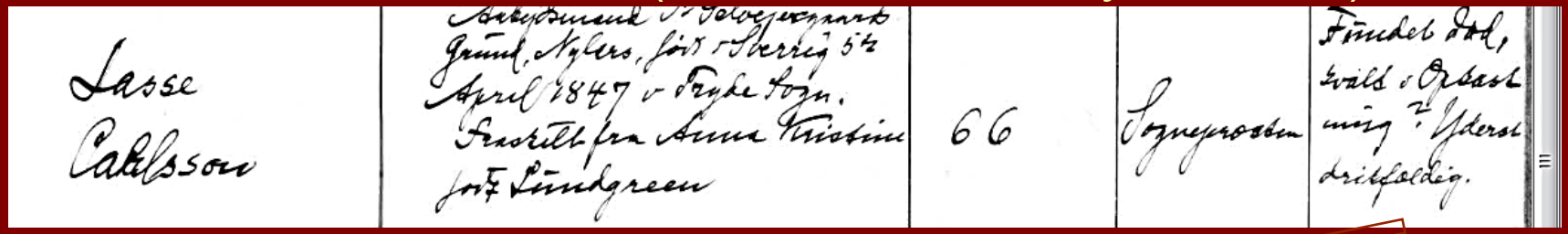

Collenbuschstrasse 4, Dresden

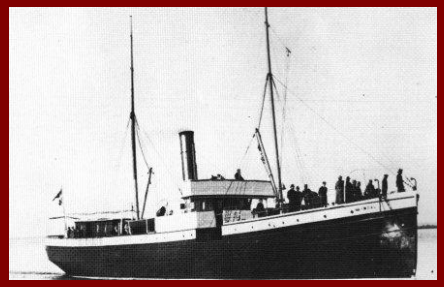

Dresden 1968

Lasse Carlsson (Tomelilla 1847- Nylars 1913)

Lasse Carlsson
Grund. Nylers. Jörs Sterrig 5½
April 1847 v Tryde Sogn.
Forældre Anna Kristine
Jon Lundgreen
66
Sognepræsten
Fundet død,
kvalt i Opkast
ning? Yderst
drikfældig.

"Fundet død, kvalt i Opkastning? Yderst drikfældig." Dansk kirkebog

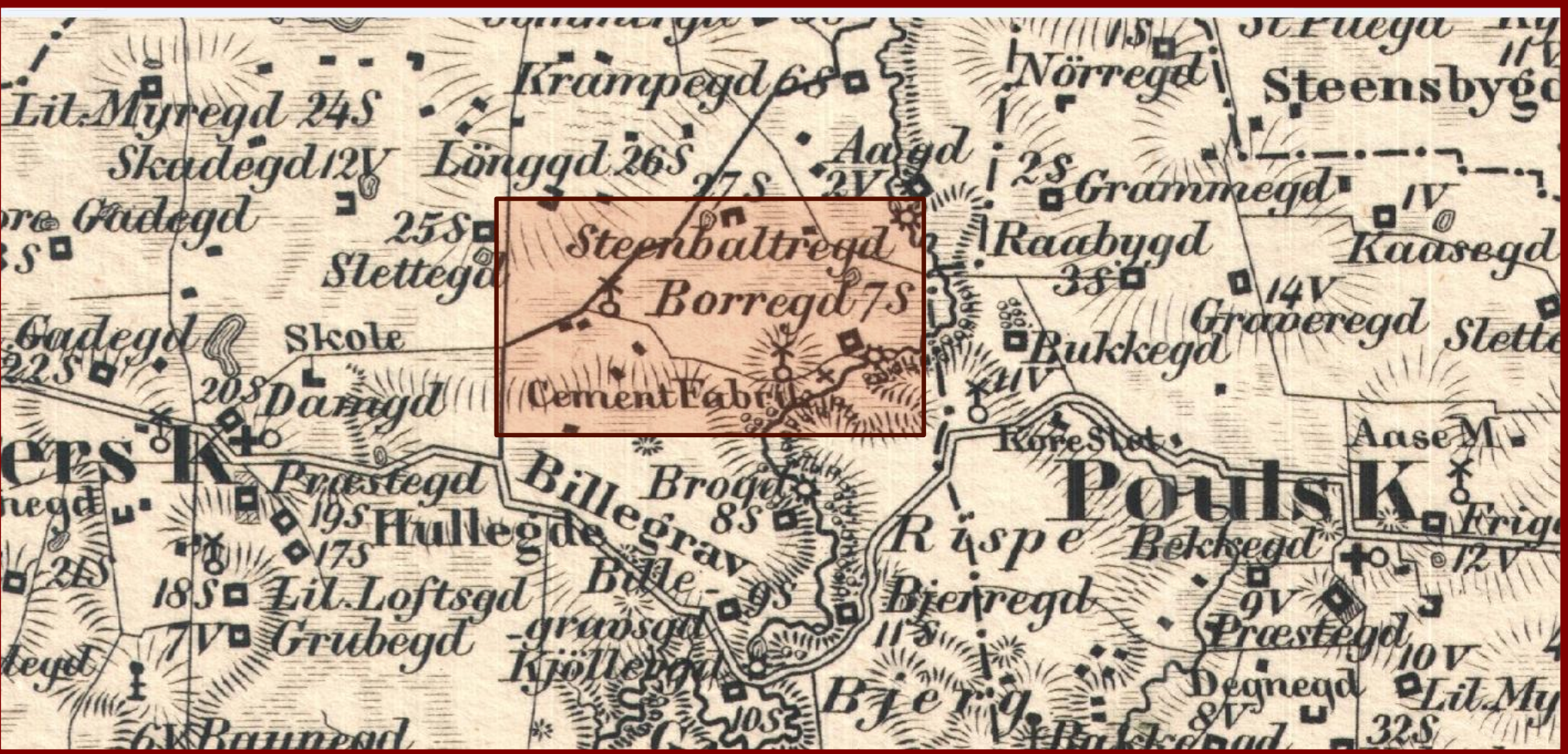
Født 5. april 1847 i Tomelilla, Selshög # 1, Tryde sogn
Forældre Carl Hansson (1808) og Inger Lassedotter (1812), nr 6 af 8 søskende.På Bornholm 1875, 1876 og fast fra 1877 *Svensk kirkebog*
(yngste bror Sven Carlsson f.1853, stenhugger, Nexø, fra 1876, gift 1883, dansk 1907)

Gift 7. december 1877 i Pedersker med Anna Kirstine Lundgren, Tranås, 31. juli 1857, Til B:holm 1872. Datter af Gårdejer Per Nilsson Lundgren; *Dansk og svensk kirkebog* Stenbaltregård 1876-81 , Pedersker

7 børn – men skilt 1895 efter omflytninger. *FT 1901* er Lasse i Rønne arrest Og dør – vist nok – han findes i hvert fald død i Nylars,den 25. maj 1913

Resten af familien flyttede til Storegade 18, Rønne. til faderen, siden broderen Vognmand Lundgren *Folke-tællinger*

Per Lundgren
Født: Simrishamn: 1819
Vielsesdato: 11-11-1846
Vielsessted: Rønne Kirke
Stilling: Bødker Cementfabrikken
Dødsdato: 23-05-1865
Dødssted: Borregård Pedersker
Hænger sig.
FT: 1850 og 1855 Bødker Cement
1860 husmand

Elna Magdalena Holmgren
Født: Simrishamn 25/1 1822
Vielsesdato: 11-11-1846
Vielsessted: Rønne Kirke
Stilling: hans kone

Børn (Pedersker)

Bente Sophie 1846
Johanne Petrea 1846
Johan Peter 1848
Lauritz Almus 1850
Eline Kristine 1853

Første store indvandringsbølge til Danmark

Svensk indvandring
til Danmark 1855-1914

Efter USA med en million
var Danmark med omkring
100.000 det vigtigste
bestemmelsessted for
svenske udvandrere

4000 indvandrere til fods på vej mod Danmark!

I et stort antal danske aviser mellem 30/11 og 7/12 1855

Bornholms Avis.

Kongelig privilegeret Avertissements-Tidende.

Til Forsendelse med Brevposterne overalt i Danmark.

Otte og tyvende Aargang.

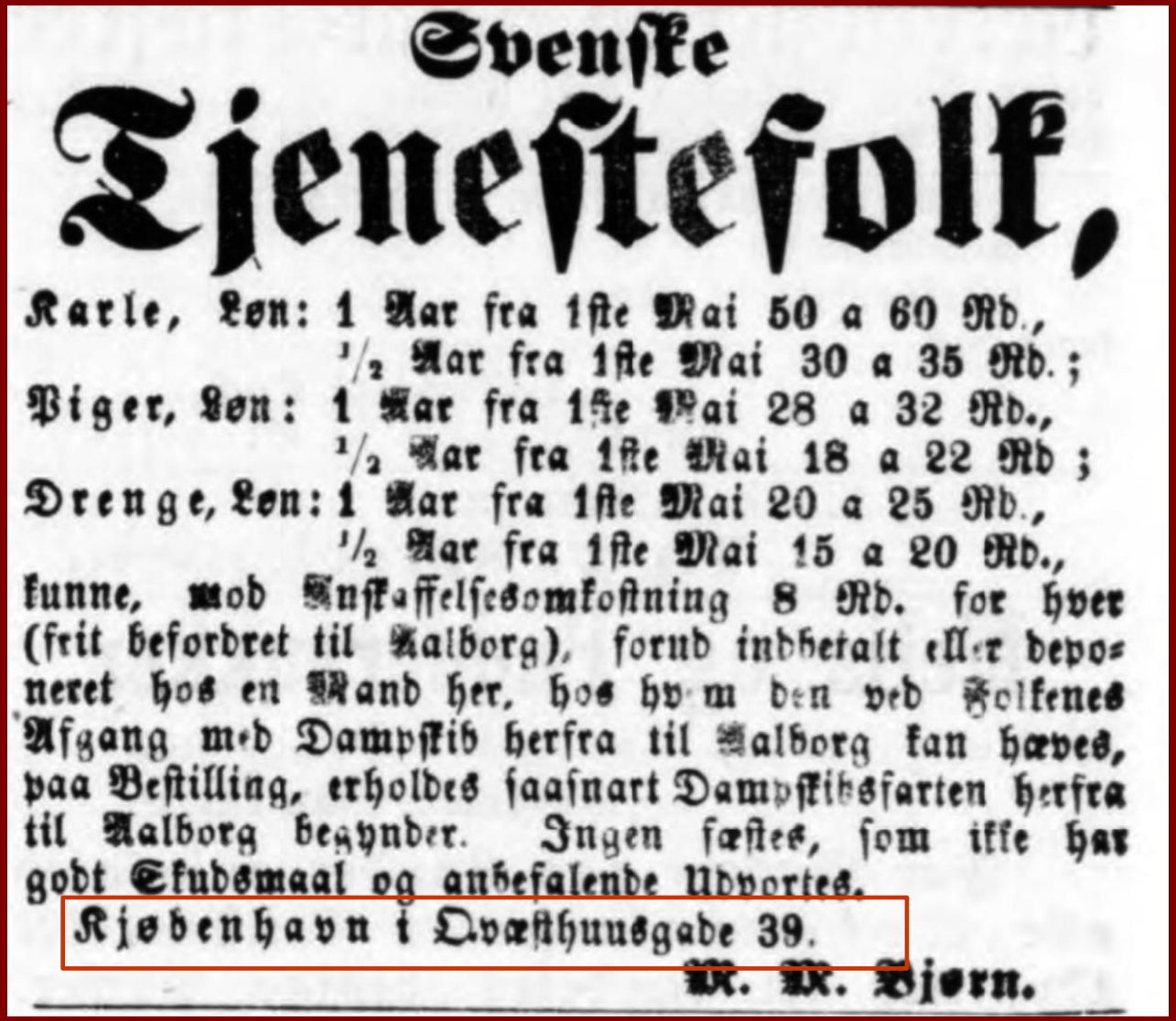
№ 98. Fredagen den 7de December. 1855.

Redigeret, trykt og udgivet af E. C. Trvde.

Et svensk Blad beregner, at der alene iaar er udvandret 4000 svenske Tjenestefolk af begge Kjøn til Danmark. Alene fra Christianstads Lehn er der udvandret 600 Personer, der have tilbagelagt Veien tilfods til Malmø, for derfra at indskibes til Danmark.

Et svensk Blad beregner, at der alene i år er udvandret 4000 svenske Tjenestefolk af begge Køn til Danmark. Alene fra Christianstads Lehn er der 600 Personer, der have tilbagelagt Vejen til fods til Malmø, For derfra at indskibes til Danmark. Da de alle er unge, arbejdsføre og raske Folk, er man ikke uden Frygt for, at man ikke beholder andet end dårlige Folk tilbage.

Næsten enslydende annoncer i de fleste danske aviser 1855

Svenske

Tjenestefolk,

Karle, Løn: 1 Aar fra 1ste Mai 50 a 60 Rd.,
1/2 Aar fra 1ste Mai 30 a 35 Rd.;
Piger, Løn: 1 Aar fra 1ste Mai 28 a 32 Rd.,
1/2 Aar fra 1ste Mai 18 a 22 Rd;
Drenge, Løn: 1 Aar fra 1ste Mai 20 a 25 Rd.,
1/2 Aar fra 1ste Mai 15 a 20 Rd.,
kunne, mod Anskaffelsesomkostning 8 Rd. for hver (frit befordret til Aalborg), forud indbetalt eller deponeret hos en Mand her, hos hvem den ved Folkenes Afgang med Dampskib herfra til Aalborg kan hæves, paa Bestilling, erholdes saasnart Dampskibsfarten herfra til Aalborg begynder. Ingen fæstes, som ikke har godt Skudsmaal og anbefalende Udvortes.

Kjøbenhavn i Overhuusgade 39.

M. M. Bjørn.

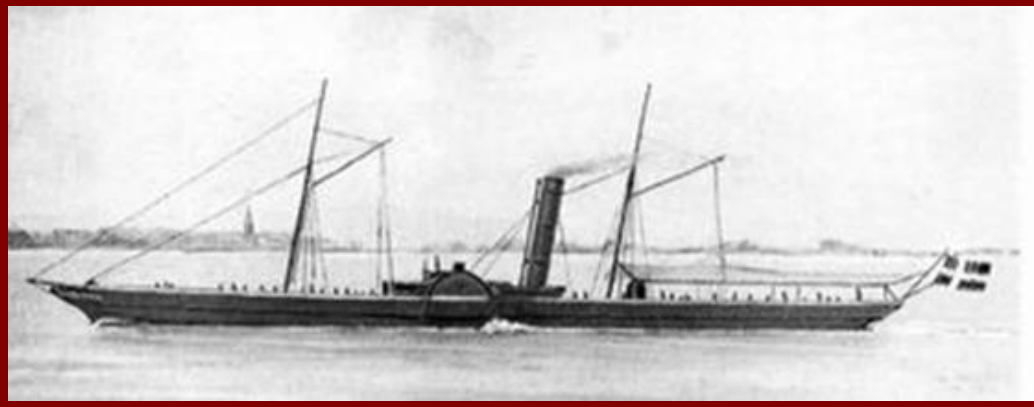
SVENSKE TJENESTE-FOLK
Løn –
(ca. det halve af dansk, men det dobbelte af svensk)

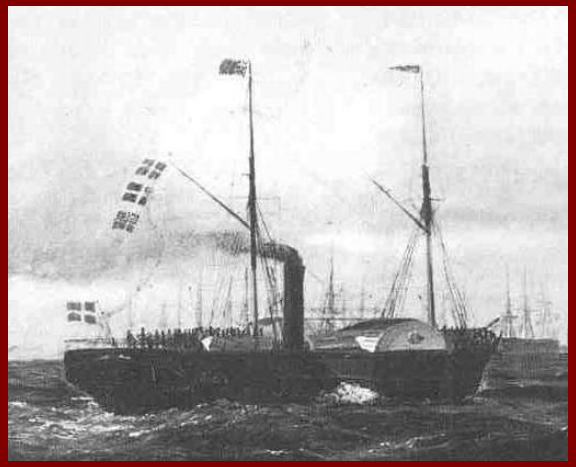
kunne, mod Anskaffel-sesomkostning 8 Rd. For hver (frit befordret til Aalborg)

alle med godt skudsmål og pæn fremtræden og udseende

De første indvandrerskibe

”Zephyr” – 1848-1867
Ankom i lørdags (maj 1855)med ca. 100 svenske Piger og karle bortfæstede som Tjenestefolk i Limfjordsområdet

”Cimbria” 1852-1858 – *ankom i forgårs*
Til Frederikshavn (april 1855) med 75 svenske , hvoraf størstedelen karle som var fæstede til at tjene På gårde i det nordlige Vendsyssel

Iris 1842-1859 *Omkring skiftedag (november 1855) er ankommet omkring 2.000 svenske arbejdere til Aalborg, Randers og Aarhus med Danske og svenske skibe. På flere større gårde er nu hele folkeholdet svensk!*

Rejsen til Bornholm

Fra og med1865-1866

med

Damptog og dampskib

Bornholms Avis 1. maj 1892.

112 svenske indvandrere med et enkelt skib var alligevel så mange, at det blev nævnt i avisen. En stor del var »vogterbørn« - altså børn, der som ”Pelle Erobreren” skulle vogte køer og får på markerne.

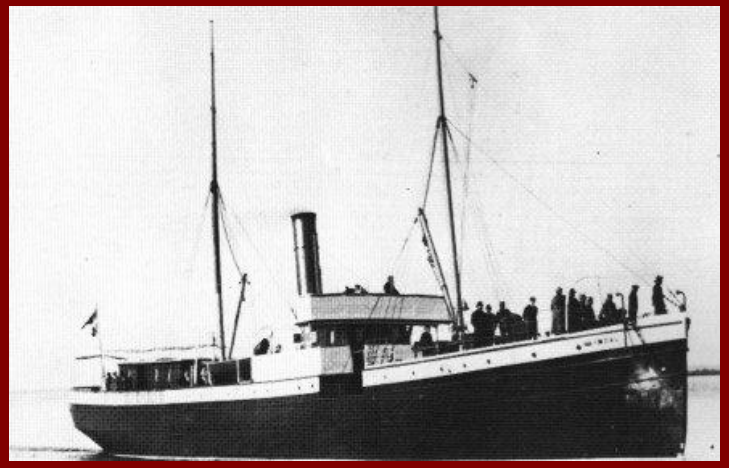
Aften at overvære den.

Svenske Tjenestefolk. I de sidste Par Maaneder, Dampskibet er ankommet fra Ystad, har det medbragt en stor Del svenske Tjeneste- og Arbeidsfolk; men idag ankom et rent overvældende Antal, nemlig 112, hvoraf en stor Del Vogterbørn. Grunden til denne store Indvandring af svenske Tjenestefolk maa søges i den Omstændighed, at Landboerne, der om Vinteren indskrænke deres Folkehold, henad Foraaret henvende sig til Sverrig for at faa Folk.

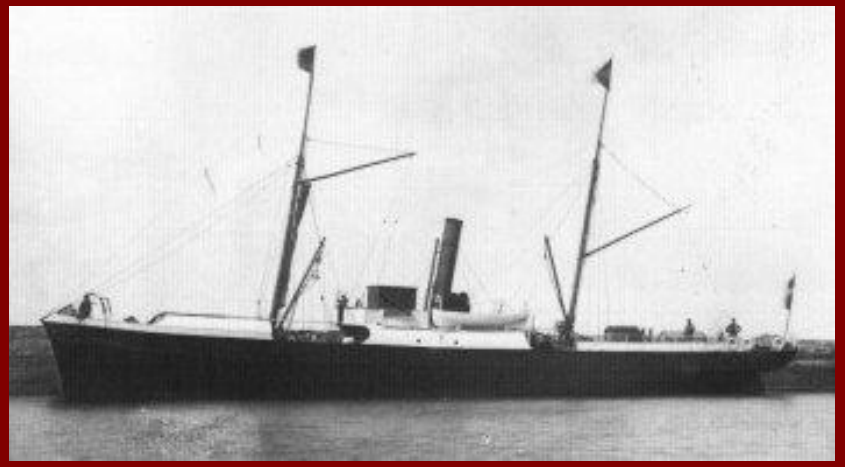
Stranding. Ved Arnager er

De fleste svenske indvandrere kom sejlende med dampskib fra Ystad til Rønne. Siden 1866 var fast rutefart Her S/S Skandia (det andet skib af dette navn) Det ved den gamle dampskibsekspedition i Rønne

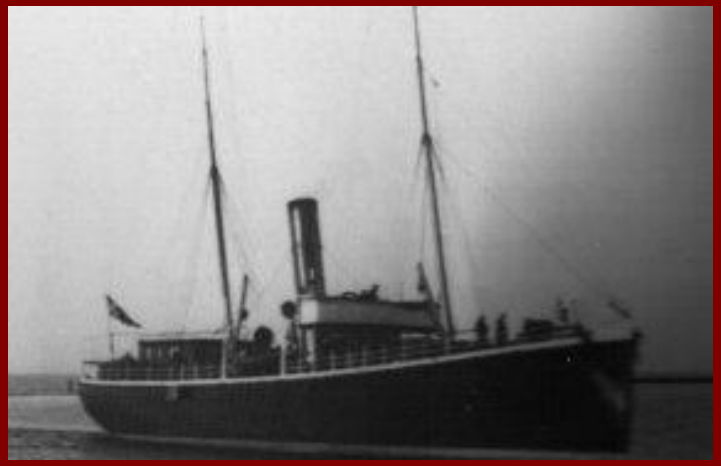
De første 66-både

S/S Heimdal 1873-1908. B&W 280 brt

S/S Skandia 1866-1898; B&W. 169 brt

S/S Thor 1886-1912, B&W, 255 brt

S/S Hjalmar 1881-1904, Motala, 168 brt

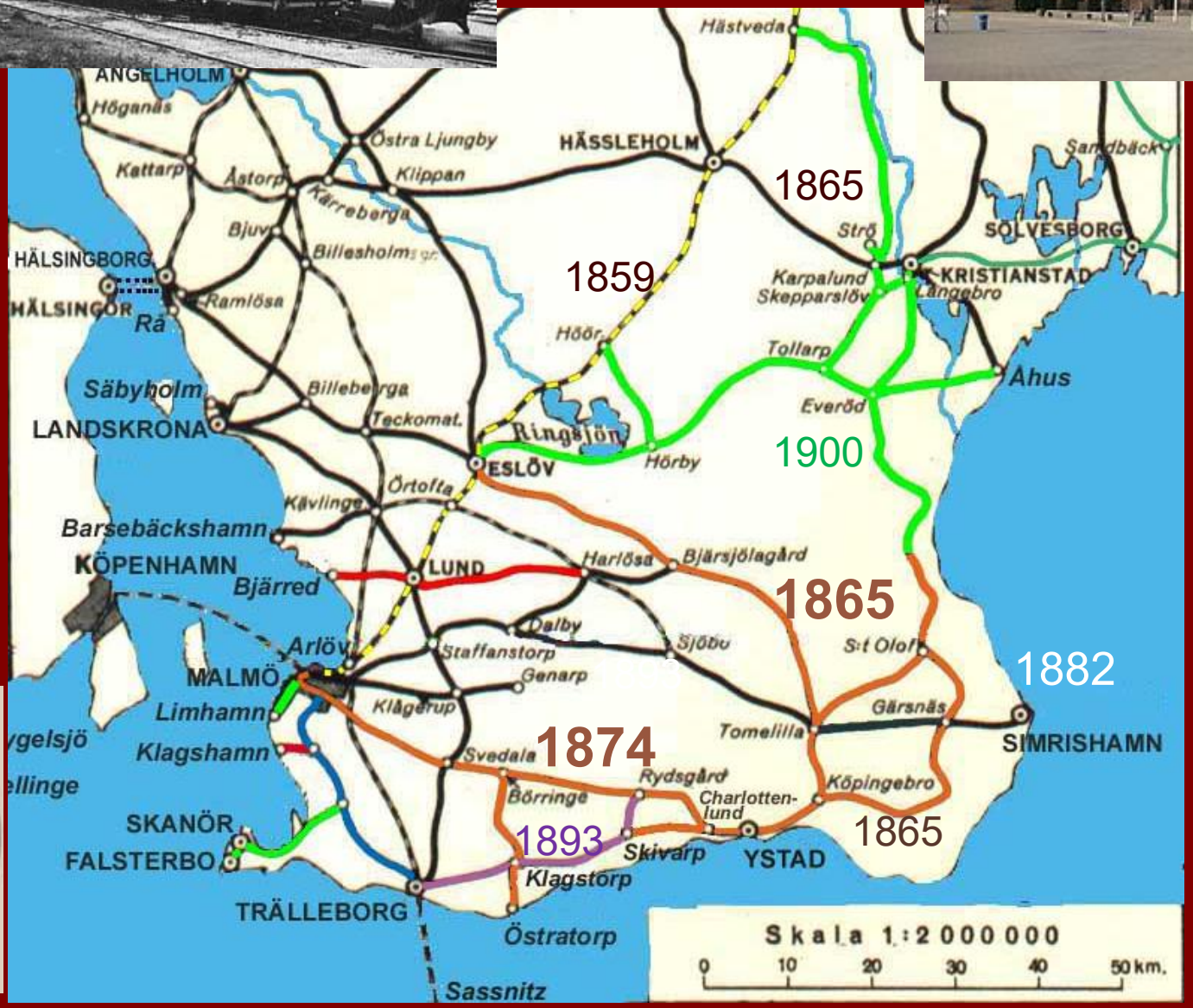
Ystad-Eslöv 1865
YEJ

Lokomotiv
”*Magnus Stenbock*”
Bygget af
”*Beyer & Peacock*”
Manchester
1865.
Max fart 40
km/t

Arkitekt
Ludvig Vold
1839-1923
Bosat i Ystad
1862-1869
Gift med
Borgmesteren
i Ystads datter,
Johanna Wendt
1840-1925

Karta
Fotokarta 2010
Sjöbo Kommune
Tomelilla Kommune
Simrishamn Kommune
Ystad Kommune
38
Vanstad
46
Tranås
97
Onslunda
74
St. Olof
37
Spjutstorp
131
Tryde
43
Smedstorp
37
Ullstorp
94
Kverrestad
50
Benestad
77
Ø. Ingelstad
58
Stiby
47
Bolshög
54
Hammenhög
68
Valby
43
St. Herrestad
103
Glemmimge
60
Köpinge
209
Borrby
131
Ø. Hoby
53
Ingelstorp
159
Löderup
97
Valleberga
Ystad
Sterlen
KILOMETER
0
5
Skånes kommuner och Lantmäteriet
Kontakta sidansvarig

”Beskidte og dumme svenskere/ gridske og umoralske danskere”

Hvad mente samtidens
aviser og
meningsdannere i Danmark og Sverige om den svenske migration til Danmark ?

ANTAL AVISSIDER I MEDIESTREAM
35.464.209

http://www2.statsbiblioteket.dk/mediestream/avis
Danske aviser til 1921

https://tidningar.kb.se/ Svenske aviser til 1905

Danske meninger om svenske indvandrere

Ugeskrift for Læger 1886, læge J. Carlsen, Hasle: "Levevilkaar, sygelighed og Dødelighed paa Bornholm", side 23 den store mangel på arbejdskraft på Bornholm, der skyldes den voldsomme udvandring til Amerika, har tiltrukket ***en stadig større strøm af svenske indvandrere, der hvad moralitet, intelligens og renlighed angår står langt lavere end bornholmerne***

og herved har skaffet øen et stort og voksende arbejderproletariat som man ikke tidligere har kendt til

Stillingsannonce i Bornholms Tidende 20. februar 1889:

En rask Pige, som er tro og af sat Alder, som vil paatage sig Op-Vaskning og Rengjøring, kan faa Plads til 1. Marts i "Dannebrog" i Rønne. *NB. Svensker frabedes.*

En raſk Pige, ſom er tro og af ſat Alder, ſom vil paatage ſig Op-vaſkning og Rengjøring, kan faa Plads til 1. Marts i „Dannebrog" i Rønne.
NB. Svenſker frabedes.

Amtsskolekonsulent O. A. Nielsen, Blade af Ny-Sverrigs Historie (1942):
Svenskernavnet har aldrig haft nogen god Klang paa Bornholm,

Svenske løntrykkere

Niels Nielsen 1872-1942,
Borgmester Rønne
og formand for Socialdemokratiet
på Bornholm 1917-1942

En af vanskelighederne for såvel den faglige som politiske bevægelse) var arbejdernes uvilje mod de svenske arbejdere . Der var i 1890'erne megen bitterhed mod svenskerne, også fordi de beskyldtes for at hjælpe arbejdsgiverne til at holde lønnen nede.

Men også i 1900-tallet mærkedes dette fjendskab inden for arbejdernes
rækker, alligevel ser blandt de indvandrede
Svenske arbejdere nogle af de ivrigste Organisationsfolk.

Kongelig Majestæts Cirkulære
af 4. april 1856
til samtlige domkapitler i Sverige
mod danske
arbejdsagenters
virksomhed

Da det har vist sig at svenske arbejdere fra prædikestolene i vore kirker er blevet opfordret til at tage arbejde i Danmark på fordelagtige vilkår.
Men at de
i stedet er blevet syge, udslidte og uarbejdsdygtige og herefter sendt hjem igen til
belastning for den svenske fattigforsorg
Har vi besluttet
at sådan agitation må ikke længere oplæses i svenske kirker!

Kong Oskar 1 af Sverige og Norge
(1799) 1844-1859

Emigrationsutredningen, Bilaga XX (Stockholm 1911), s. 79

Udvandringen til Danmark er et onde, der bør modarbejdes!

Selvom pigerne ikke direkte er "faldet i ulykke" , kommer de dog hjem med vaner og krav, som for al fremtid gør dem uegnede for livet i hjemsognet. Hjemme har man ikke længere nogen tillid til dem efter de er begyndt at udvandre. De er derfor henvist til arbejdsløshed om vinteren, hvorigennem opsparingen fra sommeren snart fortæres.

Besøg hjemmefra Tomelilla

Karna Lassedotter, gift Larsson 1841-1914, besøger sine svenskfødte børn og svenskfødte svigersønner i Rønne 1907. De var født Larsson, Nilsson og Hansson = nu Larsen, Nielsen og Hansen.

http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/501172?programid=2068

Min mormors mor - Nilla Wendell, Listerlandet 1853-1936 faldt i ulykke i Danmark 1875-1876

VEM VAR DEN DANSKE FAR???

1878-1900 fik hun yderligere 8 børn i Blekinge, alle uden information om fædre

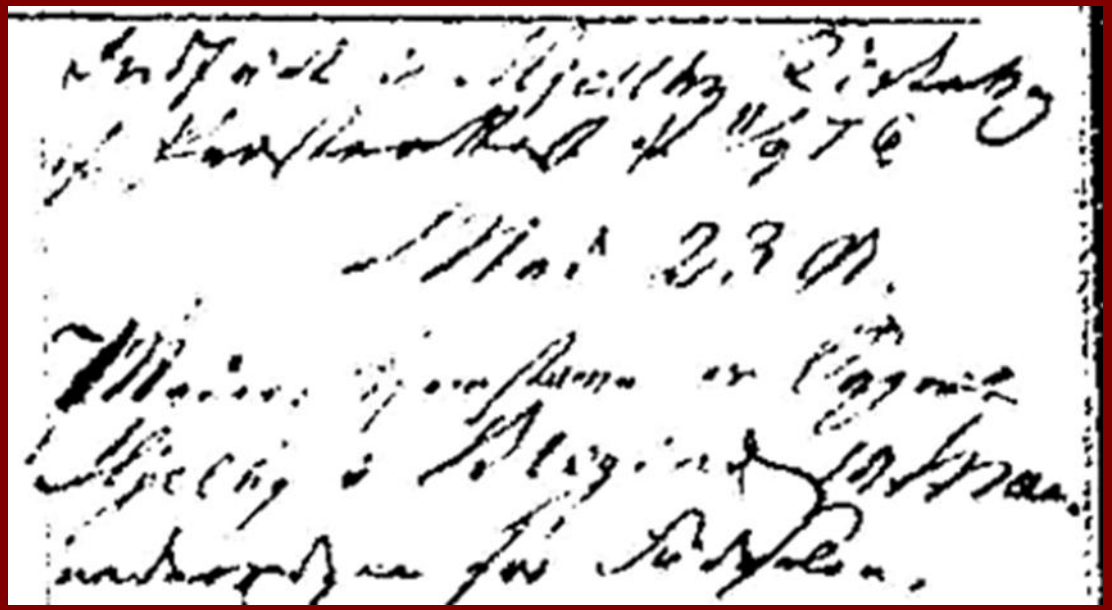
Anneberg (opført 1856) i Højby ved Nykøbing Sjælland. Foto 1876
1874-1888 ejet af Ane Marianne von Buchwald der gratis hjalp ”faldne kvinder”.

Mjällby AI:15 (1867-1879), s.624, 109
Istaby 4 + CI:12 (1864-1889), s. 241
3.8.1871 for rejse til Bornholm,
Tilbage i Mjälby 1872

17.12.1875 rejst for besøg i Danmark
. Tilbage sept. 1876
Oä Drt. Ida Josefina født 5.2. 1876
Höiby på Seland, död 1884

www. sa.dk– Holbæk amt,
Højby Sogn, Kirkebog
fødte 1865-1888, opslag 182:

Indført i Mjellby Kirkebog:
af fødselsattest 11/9 1876
Mod. 23 Aar
Moders hjemstavn er Sognet
Mjelby i Blegind 10 Maa-
nedersdagen før Fødselen

Hvorfor beskæftige *sig* med den svenske indvandring?

Indvandrer- , kultur- og slægtsforskning – ***første massive indvandringsbølge til Danmark***

Hvorfor beskæftiger *jeg* mig med den svenske indvandring?

Jeg bor på Bornholm der modtog flest svenske indvandrere – og interesserer mig for egen familie

Database over indfødsretstildelinger 1776 - 1960

Udfyld et eller flere af felterne

Efternavn	Grönvall	Fornavn	August
Bopæl		Erhverv	
Fødelokalitet		Fødeland	

Søg FORTRYD

1 poster fundet

http://www.ddd.dda.dk/immibas/immibas2.asp

Efternavn:	**Grönvall**	*Fornavn:*	**August**
Erhverv:	**Smedesvend**	*Fødelokalitet:*	**Löderup**
Føderegion:	**Kristianstads Län**	*Fødeland:*	**Sverige**
Fødselsår:	**1865**	*I DK fra:*	**1888**
Bopæl, lokalitet:	**Allinge**	*Amt, region:*	**Bornholms Amt**
Lov af:	**13 03 1908**	*Tillæg:*	**A**
Løbenr:	**91**		

Tip-Tip

Olsker

http://ddd.dda.dk/soeg_person.asp

Søg efter person – Avanceret søg

Her kan du præcisere din søgning ved at udfylde med mere informati
navn på herred. Resultatet vises på nyt faneblad

Søg efter personen:

Navn: indeholder — Gr_n_al

Erhverv:

Fødested: Sver%

Vælg eller skriv alder: Vælg alder

Fødeår (beregnet): 1865 — Interval: 2

Køn: Mand

Som boede:

Amt: Bornholm

Herred:

Sogn:

Stednavn:

Udtræk fra DDD Amt: Bornholm

4 poster fundet

Navn: **August Grønvald** *Alder:* **24** *Civilstand:* **Gift** *Erhverv:* **Arbaidsmand** *F*
Sverrig
Fam.nr: **125**
Sogn: **Klemensker** *Kilde:* **FT-1890** *KIPnr:* **B6635** *Lbnr:* **644**
VIS DOK. VIS ALLE FELTER

Navn: **August Grønvald** *Civilstand:* **G** *Erhverv:* **Smedesvend** *Fødested:* **Sveri**
Fam.nr: **503**
Matr.nr/adresse: **379n**
Adresse: **Sandvig Købstad, Udenbys Markjorde**
Sogn: **Allinge-Sandvig Købstad** *Kilde:* **FT-1901** *KIPnr:* **D8911** *Lbnr:* **2729**
VIS DOK. VIS ALLE FELTER

Navn: **August Grønvall** *Civilstand:* **Gift** *Erhverv:* **Smed, Avlsbruger** *Fødested*
Fam.nr: **12**
Sogn: **Olsker** *Kilde:* **FT-1921** *KIPnr:* **C5545** *Lbnr:* **1038**

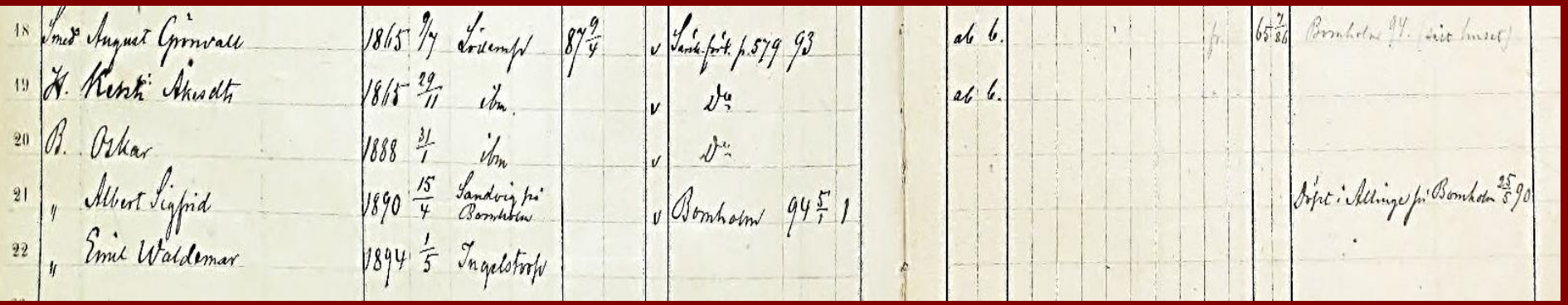
Kommentarer: **; 20: 1911**
VIS DOK. VIS ALLE FELTER

Navn: **August Grønvall** *Civilstand:* **G** *Erhverv:* **Avlsbruger** *Fødested:* **Sverige**
Fam.nr: **6**
Matr.nr/adresse: **39f** *Stednavn:* **Olsker**
Sogn: **Olsker** *Kilde:* **FT-1930** *KIPnr:* **D8326** *Lbnr:* **199**
VIS DOK. VIS ALLE FELTER

ArkivDigital

Riksarkivet – den digitala forskarsalen

Smed August Grönvall, 1865 9/7 Löderup, gift 1887 9/4, Fra Bornholm 1893, Til B:holm 1894
Hustru Kerstin Åkesdatter, Børn Oskar (1888 Sverige), Albert (1890 Sandvig), Emil (1894 Sv,)

August Jonas Grönvall, Smed 1865-1939

GULT svenske kirkebøger – **HVIDT** danske kirkebøger, folketællinger, statsborgerskab og gravsten

- 9. juli 1865 Født Löderup (Dragon Jonas Grönvall og Anne Göransdotter)
- 1875 Husforhör Löderup, Hagestad – forældre og 4 brødre og 3 søstre
- *1887 afgang fra Löderup til Sandvig*
- *1888 hjemkomst til Löderup og gift, men samme år til Sandvig*
- Folketælling februar 1890, Klemensker
- April 1890 i Sandvig
- Juni 1890, dåb i Allinge Kirke
- *1894 tilbage i Ingelstorp ved Löderup*
- *1894 til Sandvig, Storegade 55 A*
- *1896-97 Sandvig-Löderup-Allinge*
- 1897 til Allinge, Nørregade 71
- 1901, 1906 Nørregade 71, samt 1908 Statsborgerskab
- 1905 enkemand, 1907 gift
- 1921 Olsker
- 1939 begravet i Olsker

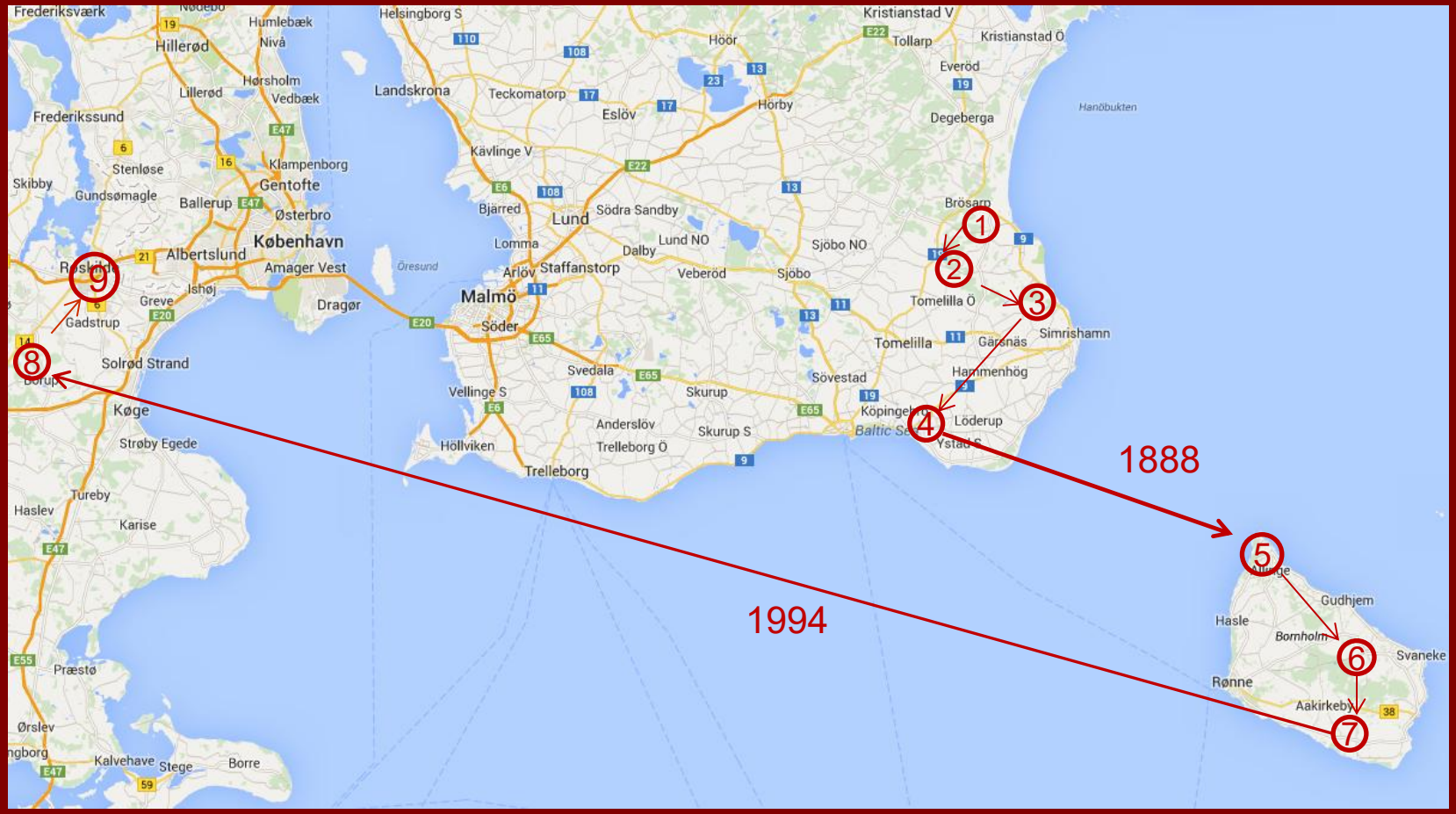
Bagermester Hans Grønvall

Forrest Dorte Grønvall Bender
og Paul Bender Bagerst Alma,
Olivia og Alberte Grønvall Bender

- Måns Grønvall 1695-1740 S. Melby
- Petter Grønvall 1625-1699 S. Melby
- Lars Grønvall 1720-1799 Sankt Olof
- Måns Grønvall 1756-1799 Sankt Olof
- Johan Grønvall 1794-1888 Rörum *4tip*
- Jonas Grønvall 1829-1905, Löderup *3t*
- *UDVANDRET TIL BORNHOLM 1888*
- August Jonas Grønvall 1865-1939, Olsker
- Albert Sigfred Grønvall 1890-1968, Østermarie
- *Hans Grønvall 1920-1994, Pedersker*
- Anne Birgitte Grønvall Pedersker 1954-
- *UDVANDRET TIL SJÆLLAND 1982*
- *Dorte Grønvall Bender født i Roskilde 1983-*
- *(Gift m. Paul Bender født Aalborg 1975-2021)*
- ***Mine "Bornholmske" Børnebørn***
- *Olivia Grønvall Bender 2006-*
- *Alberte Grønvall Bender 2008-*
- *Alma Grønvall Bender 2012-*

Grønvall-familien 1623-2023

1. Melby 1623-1720; 2. St Olof 1720-1794; 3. Rørum 1794-1829; 4. Løderup 1829-1888
5. Allinge 1888-1939; 6. Ny Sverrig, Østermarie 1939-1968. 7. Pedersker 1920-1994:
8. Borup 1994-2022; 9. Roskilde 2022-

SVENSKE NAVNE FORDANSKES

Jönsson bliver til Jensen

"Elna, hende med krabbelurene" – billede hos familien Bidstrup, Rønne

Elna Månsson
Ellekongestræde 20, 1924.
Født Persdotter den 15. juni 1849 i Smedstorp (mellem Tomelilla og Simrishamn)
Dør i Rønne 28. maj 1934.
Enke efter snedkermester Ola Månsson, født 27. oktober 1849 Ingelstad
død i Rønne 23. juli 1919.
Arbejde hos Bidstrup. De kom begge til Bornholm i 1880 og havde to børn med sig – men fik yderligere 3 i Rønne. Alle børn kaldte sig Mogensen, ikke Månsson.

Navne – Svensk til Dansk

Andersson = Andersen
Carlsson = Karlsen
Esbjörnsson = Espersen
Hansson = Hansen
Jönsson = Jensen
Månsson = Mogensen
Nilsson = Nielsen
Ohlsson = Olsen
Persson = Petersen/Pedersen

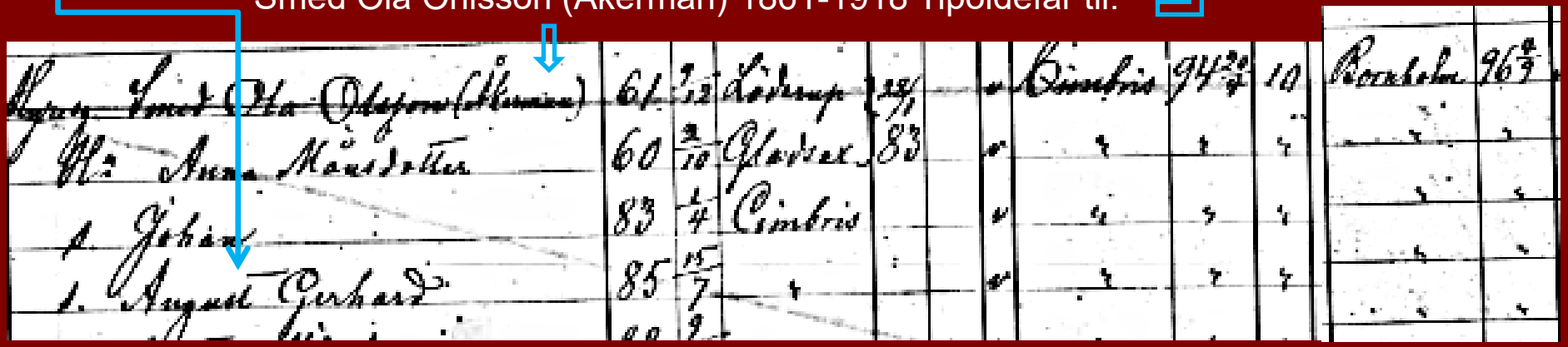

Bornholms Borgmester 2010-2020
Winni Aakerman Grosbøll f. 1976

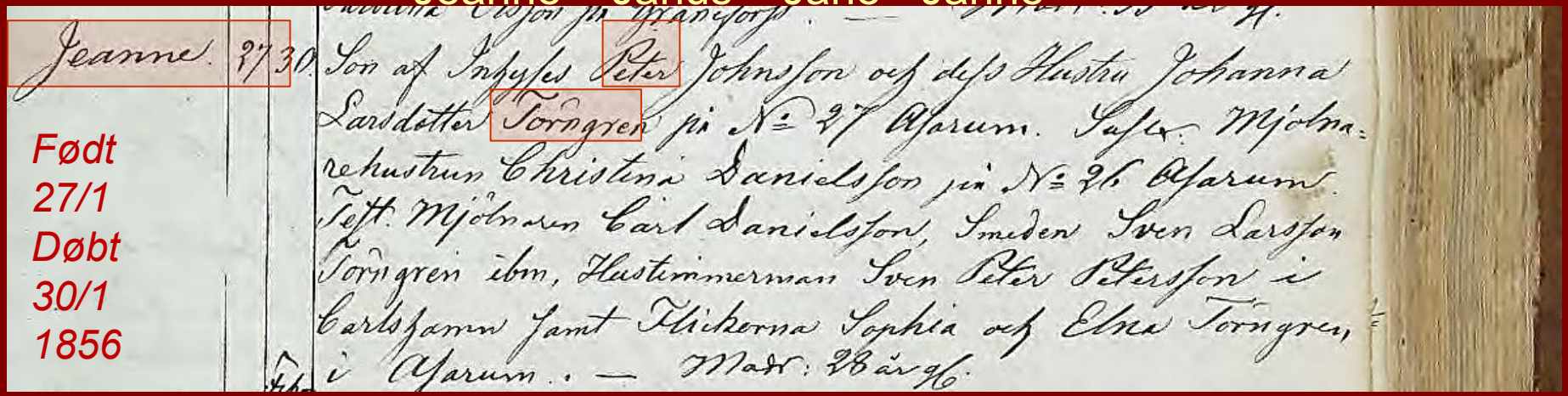
August Gerhard Olsson Aakerman 1885-1966 Oldefar til:

Smed Ola Ohlsson (Åkerman) 1861-1918 Tipoldefar til:

Bornholm 4.9.1896

Törngren – Torngren – Thorngren – Thorngreen – Tørngren – Tørngreen
Petersson – Peter - Pedersen
Jeanne – Janus – Jane - Janne

Födelsesbok: Asarum (K) CI:7 (1848-1861) Bild: 1340 Sida: 259

1856	Fødsel/ Dåb Asarum, Blekinge	Jeanne	Petersson	Törngren
1880	Folketælling, Gudhjem, Bornholm	Janus	Peter	Torngren
1890	Folketælling, Gudhjem, Bornholm	Jane	Pedersen	Thorngren
1901	Folketælling, Gudhjem, Bornholm	Janne		Thorngren
1902	Dansk Statsborgerskab	Janne	Petersson	Tørngren
1921	Folketælling, Gudhjem, Bornholm	Janne		Thorngreen
1931	Død, Gudhjem Kirkebog	Janne	Petersen	Tørngreen

PAUSE

Hvad med statistik og kilder?

Statistik mens indvandringen foregik

Professor, i statistik og nationaløkonom finans minister **William Scharling** (1837-1911)

Statens Statistiske Bureau, Statistisk Tabelværk, femte række, Litra A Nr. 4, Folketællingen i Kongeriget Danmark den 1. februar 1901, Anden del, Den Fremmedfødte Befolkning, side 7*-10*, samt Tabel 1, Befolkningens Fødested, side 2-5. København 1904

Danmarks Statistik af V. Falbe-Hansen og William Scharling, bind 1, side 486-489 Indvandringen til Danmark, København 1885.

"det er fornemmelig fra Sverige, at det stigende antal af Fremmede hidrører"

Gustav Sundbärg , Emigrationsutredningen (1907-1914), bilag 3, 4, 16 og 20: Svenskarna i Utlandet , side 74-88, Danmark (1910).

Årsagerne Bedre lønninger, boliger, realløn i Danmark end i Sverige frem til 1890'erne – der nævnes op til en dobbelt så god realløn.

Andreas Michael Koefoed (1867 i Rønne – 1940 i København) var chef for statistisk bureau, skatte-direktør og finansminister, nationaløkonom

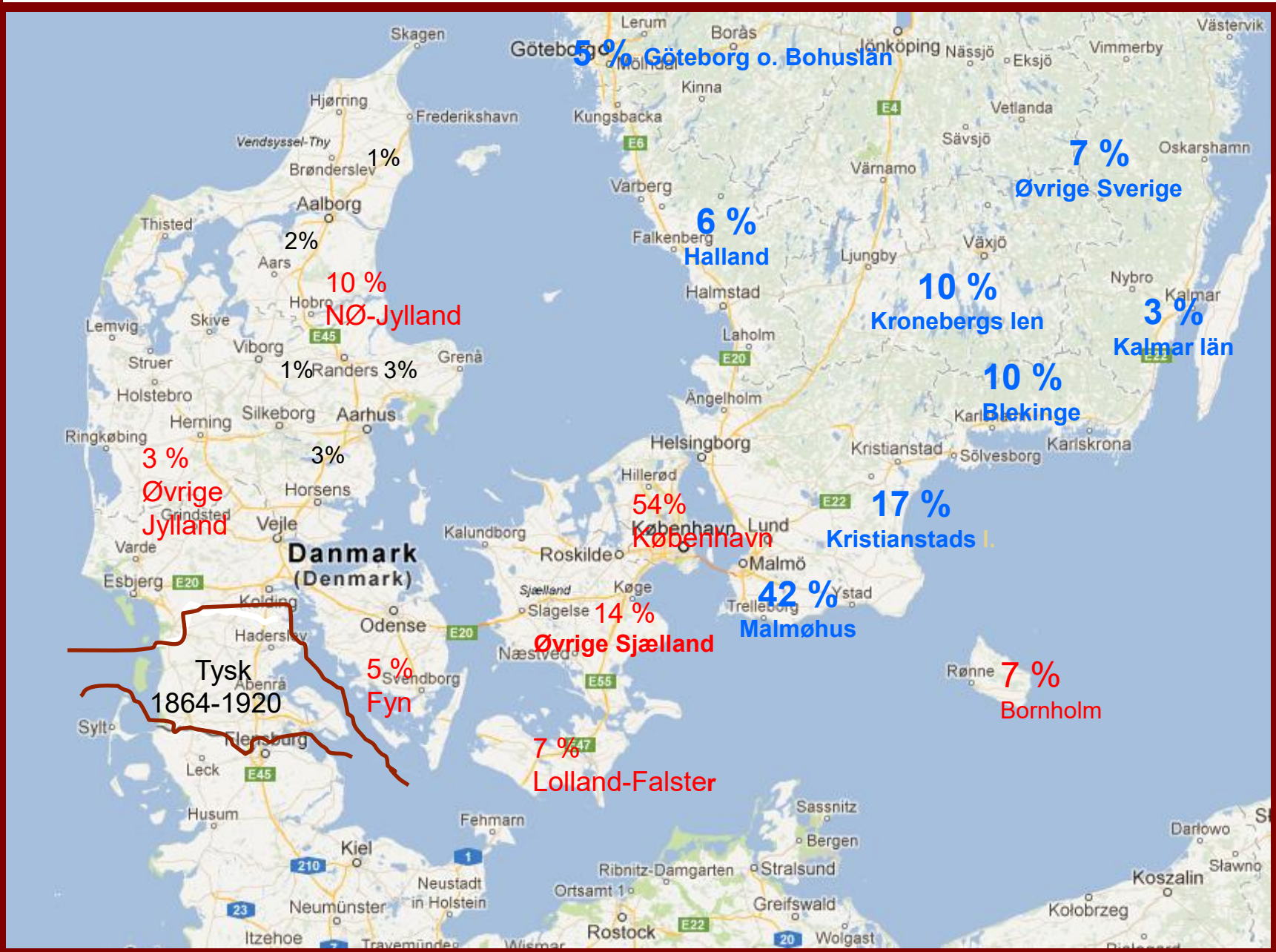

Axel Gustav Sundbärg, född 1857 i Leksand i Dalarna, död 1914 i Stockholm

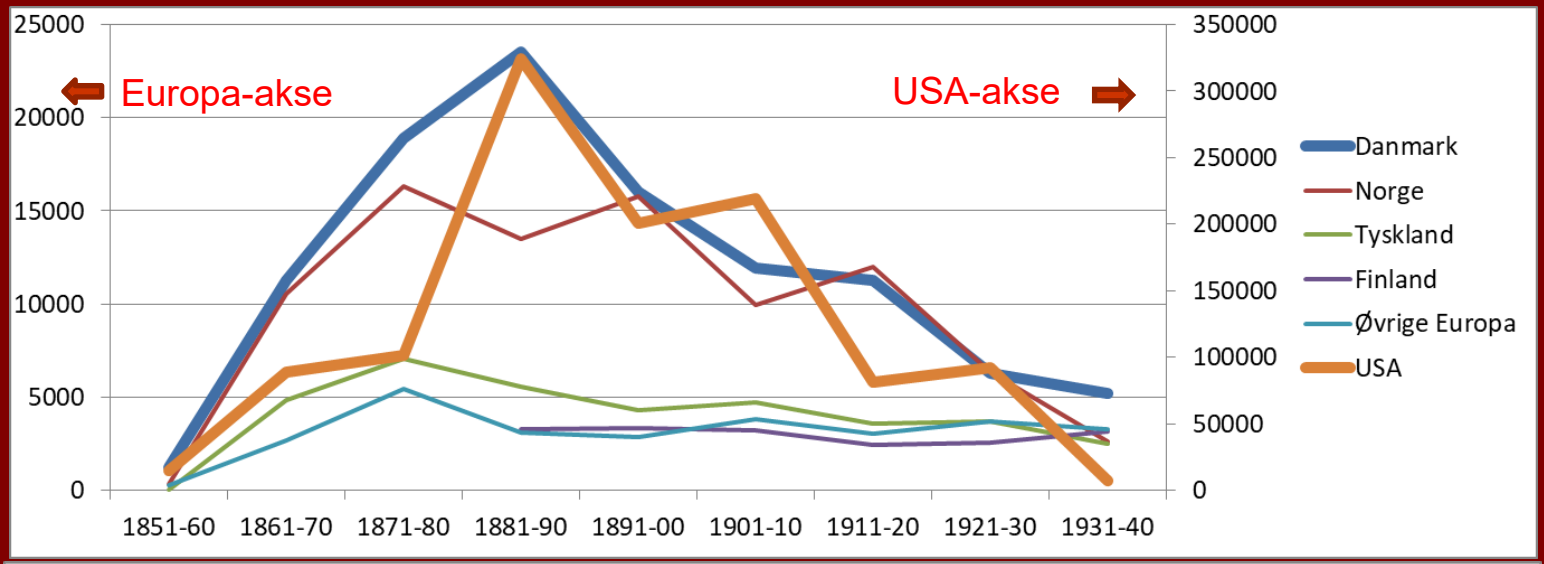
% af 35.540 Svenskfødte i Danmark Folketælling 1901

% af 82.843 Flytninger fra Sverige til Danmark 1851-1910

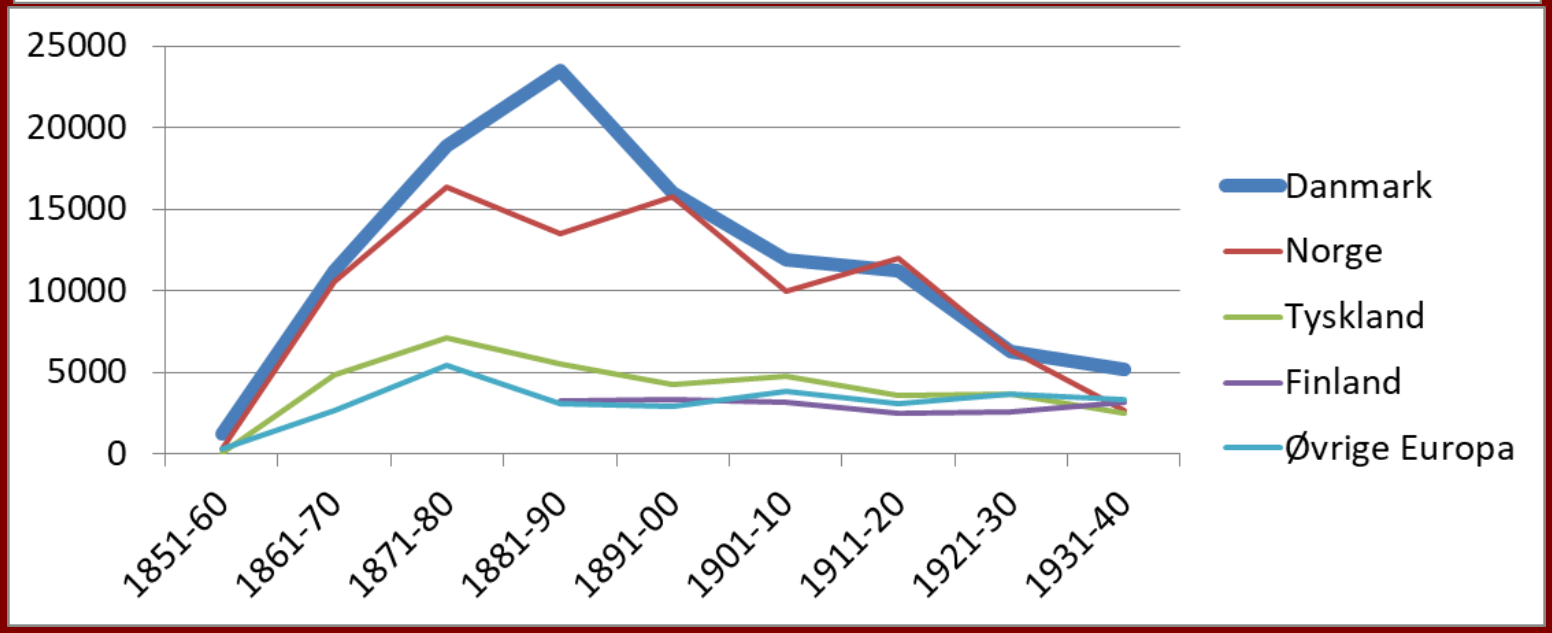
% af 4.587 svenskfødte, der blev på Bornholm

Udvandring fra Sverige 10-års summer 1850-1940

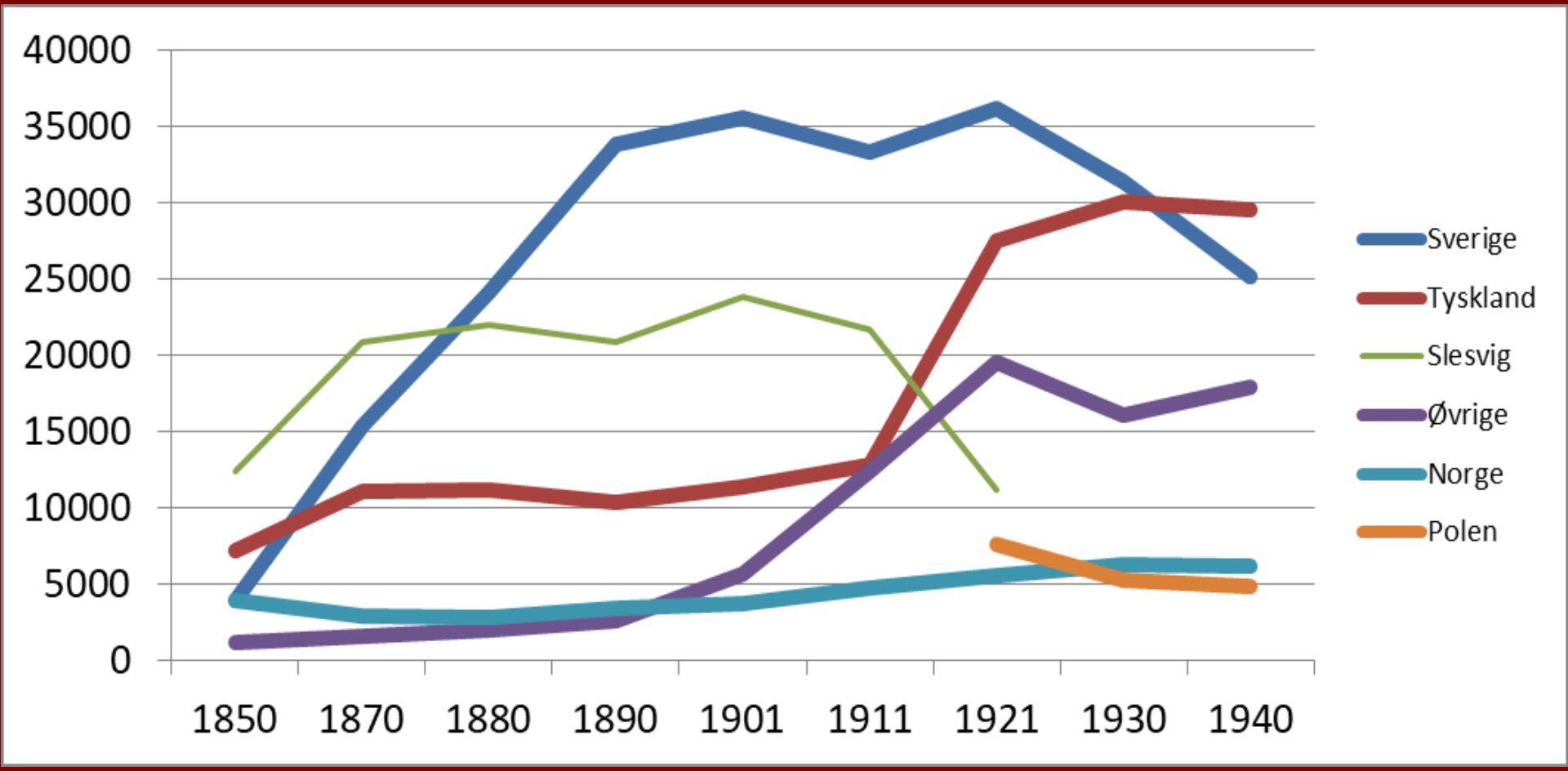
Svensk udvandring til Europa og USA 1850-1940 10-års summer

Svensk udvandring Kun til Europa 10-års summer

Statistisk Centralbyrån (1999): Befolkningsutvecklingen under 250 år, s.142, tabell 6.4

Udenlandsfødte i Danmark 1850 -1940
Kilde: Folketællingerne

https://www.sa.dk/ao-soegesider/da/rif/rif-collection/7
https://www.ddd.dda.dk/kiplink1.htm søgedatabaser
https://www.dst.dk/da/Statistik/Publikationer/VisPub?pid=1633 Trykt 1787-1981

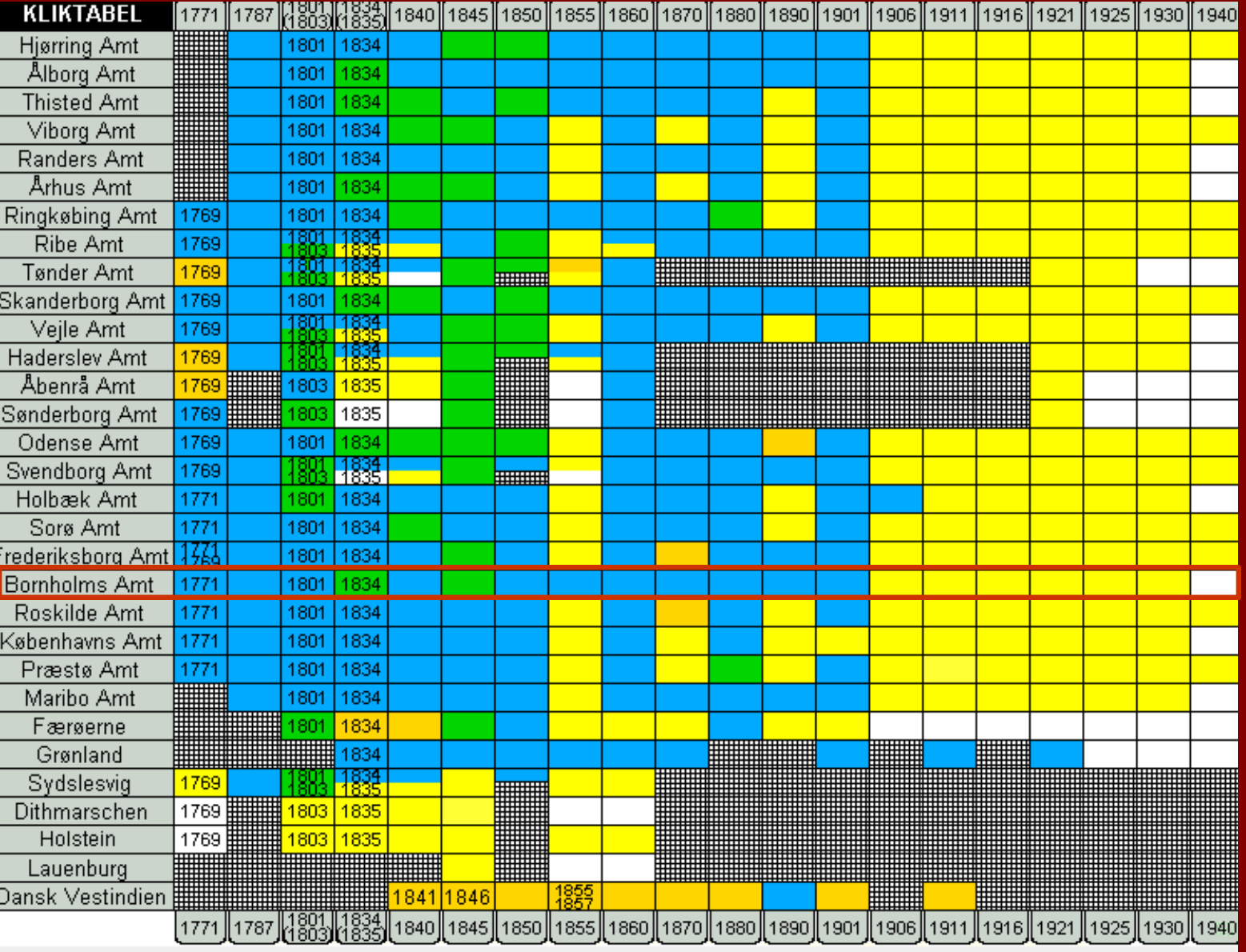
Fremmedfødte i Danmark 1850-1940 (Folketællingerne)

	1850	1870	1880	1890	1901	1911	1921	1930	1940
Polen							7.568	5.242	4.885
Sverige	***3.920***	***15.388***	***24.148***	***33.802***	***35.540***	***33.312***	***36.142***	***31.379***	***25.149***
Norge	3.959	2.936	2.823	3.385	3.714	4.696	5.567	6.242	6.147
Slesvig	12.388	20.830	22.007	20.824	23.670	21.693	11.198**		
Tyskland	7.194	11.015	11.145	10.383	11.391	12.842	27.496	29.994	29.539
Øvrige	1.169	1.615	1.998	2.606	5.688	12.336*	19.559	16.072	17.878
”Bilande”	991	1.071	1.306	1.081	1.552	2.038	2.992	2.754	4.567
I ALT	*29.621*	*52.855*	*63.427*	*72.081*	*80.790*	*84.879*	*111.869*	*91.688*	*88.165*
Fremmede %	2,1 %	3,0 %	3,2 %	3,3 %	3,8%	3,1 %	3,4 %	2,6 %	2,1 %

Bornholms befolkning og Svensk indvandring

	1845-1921 fra www.ddd.dda.dk folketællinger								
Folketælling	***1845***	***1850***	***1855***	***1860***	***1870***	***1880***	***1890***	***1901***	***1921***
Bornholm i alt	26.546	27.212	28.949	29.304	31.894	35.364	38.761	40.889	44.426
Svenskfødte	50	188	319	360	826	2.016	2.916	2.594	1.661
Svenskfødte %	***0,2 %***	***0,7 %***	***1,1 %***	***1,2 %***	***2,6 %***	***5,7 %***	***7,5 %***	***6,3 %***	***3,7 %***
Danmark i alt	1.356.877	1.414.648	1.507.222	1.608.362	1.784.741	1.969.039	2.172.380	2.355.542	3.267.831
Svenskfødte		3.920		8.253	15.388	24.148	33.802	35.555	36.142
Svenskfødte %		***0,3 %***		***0,5 %***	***0,9%***	***1,2 %***	***1,6 %***	***1,5 %***	***1,1 %***
Bornholm/Dk	***2,0 %***	***1,9 %***	***1,9 %***	***1,8 %***	***1,8 %***	***1,8 %***	***1,8 %***	***1,7 %***	***1,4 %***

1/1 2025 38.995 af 5.992.735 er 0,65 % af landets befolkning.
Havde vi fulgt befolkningsudviklingen
for Danmark fra 1845 skulle der have været 119.854 på Bornholm

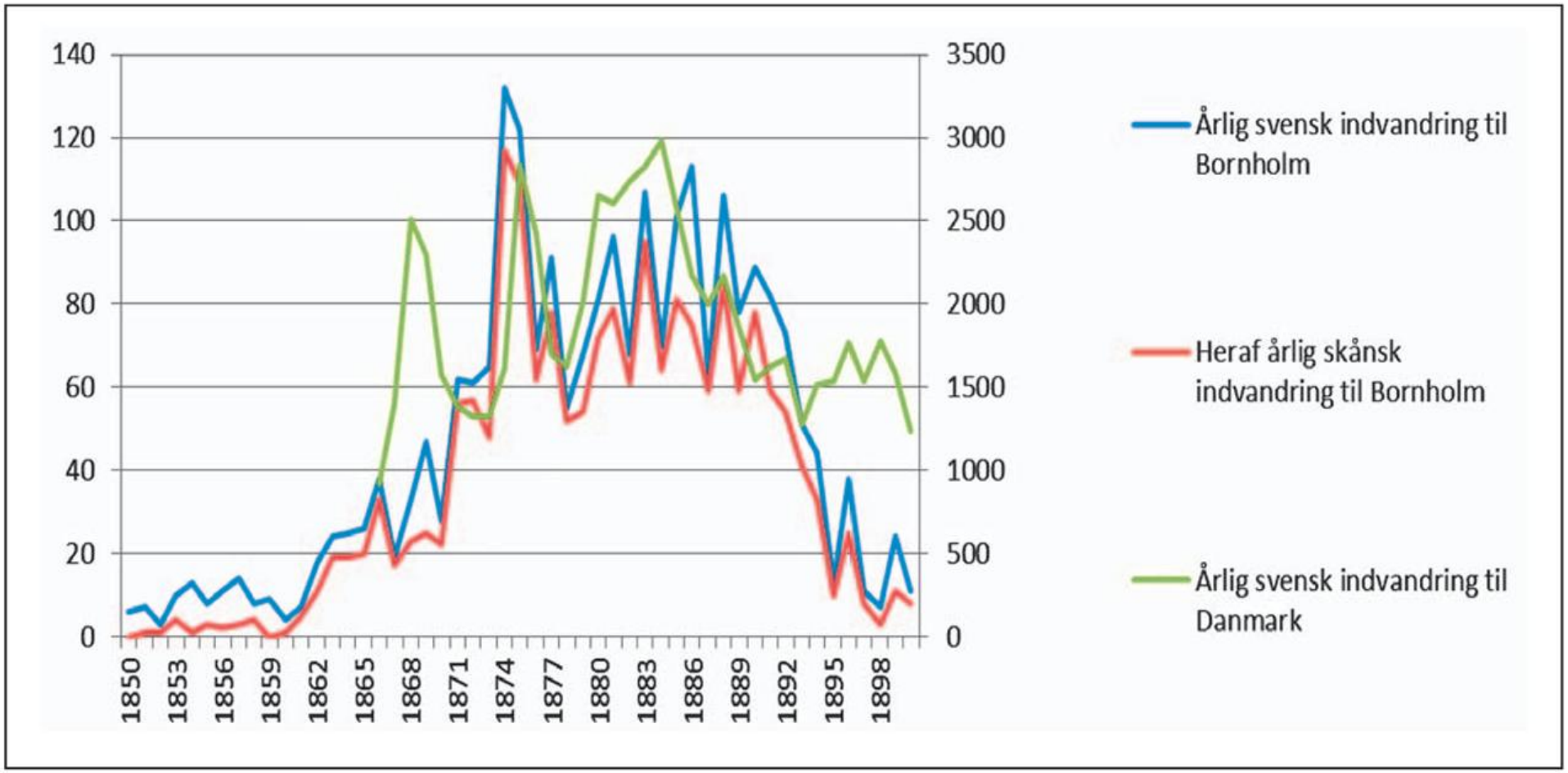

KIP
Kilde
Indtastnings
Projektet

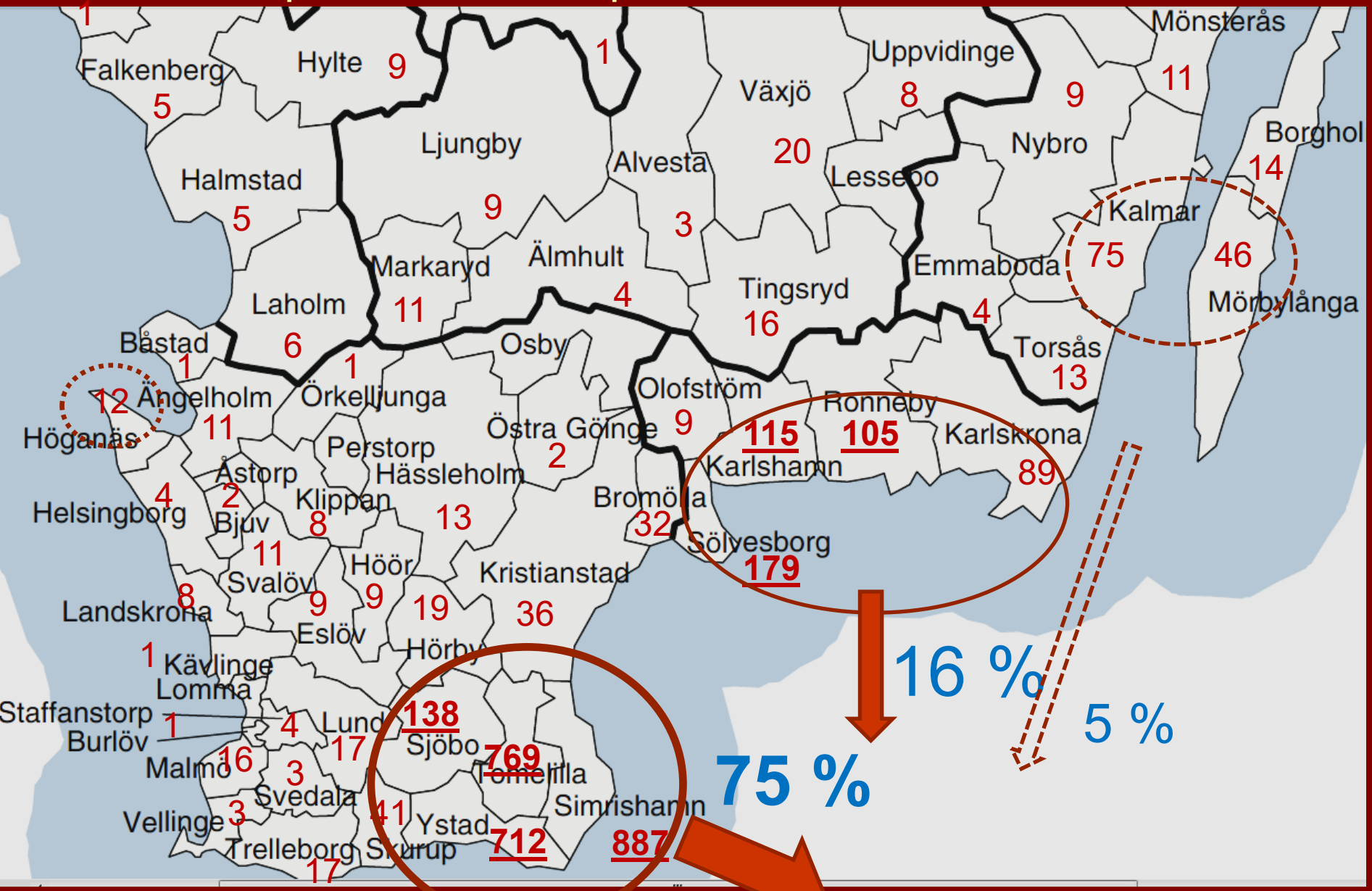
Indtastede
Folketællinger
Pr. 4. aug. 2024

https://www.ddd.dda.dk/kiplink1.htm

Den årlige svenske indvandring til Bornholm og Danmark fra Sverige og Skåne 1850-1900

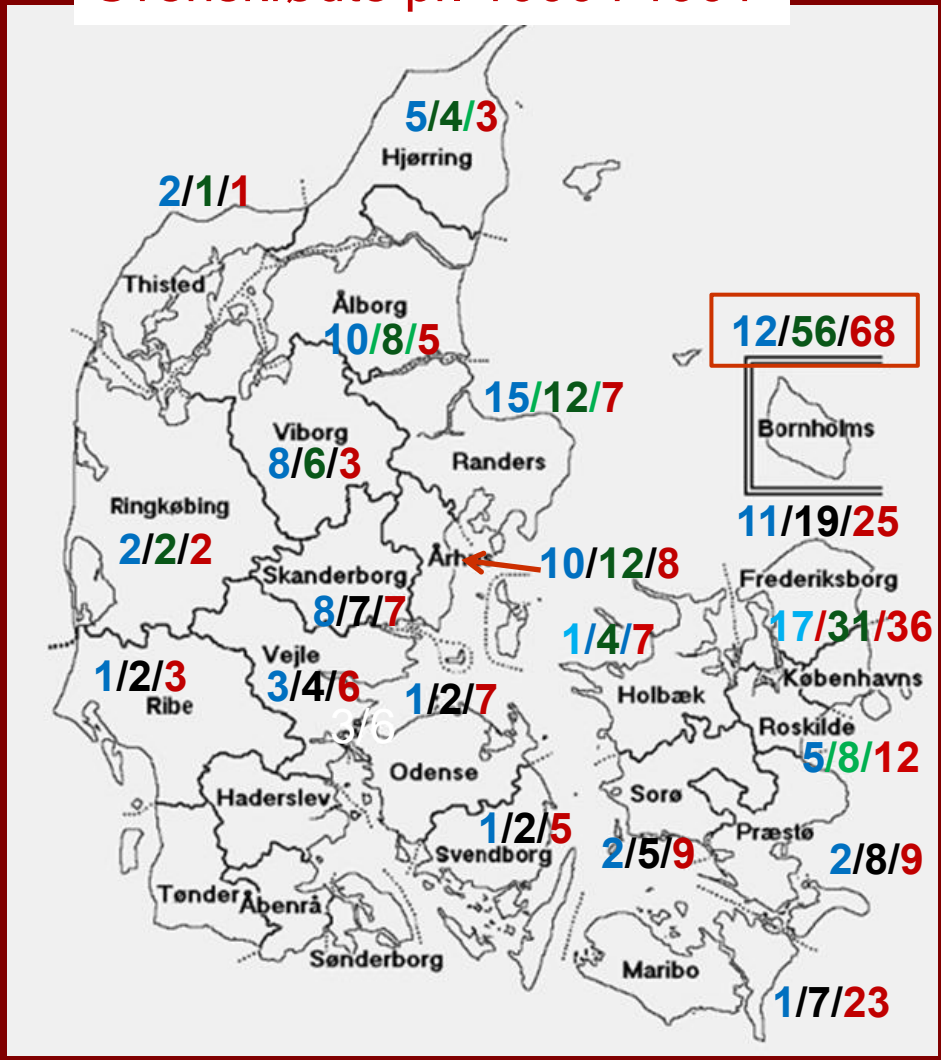
Hjemkommuner for svenske indvandrere der slog sig permanent ned på Bornholm 1850-1910

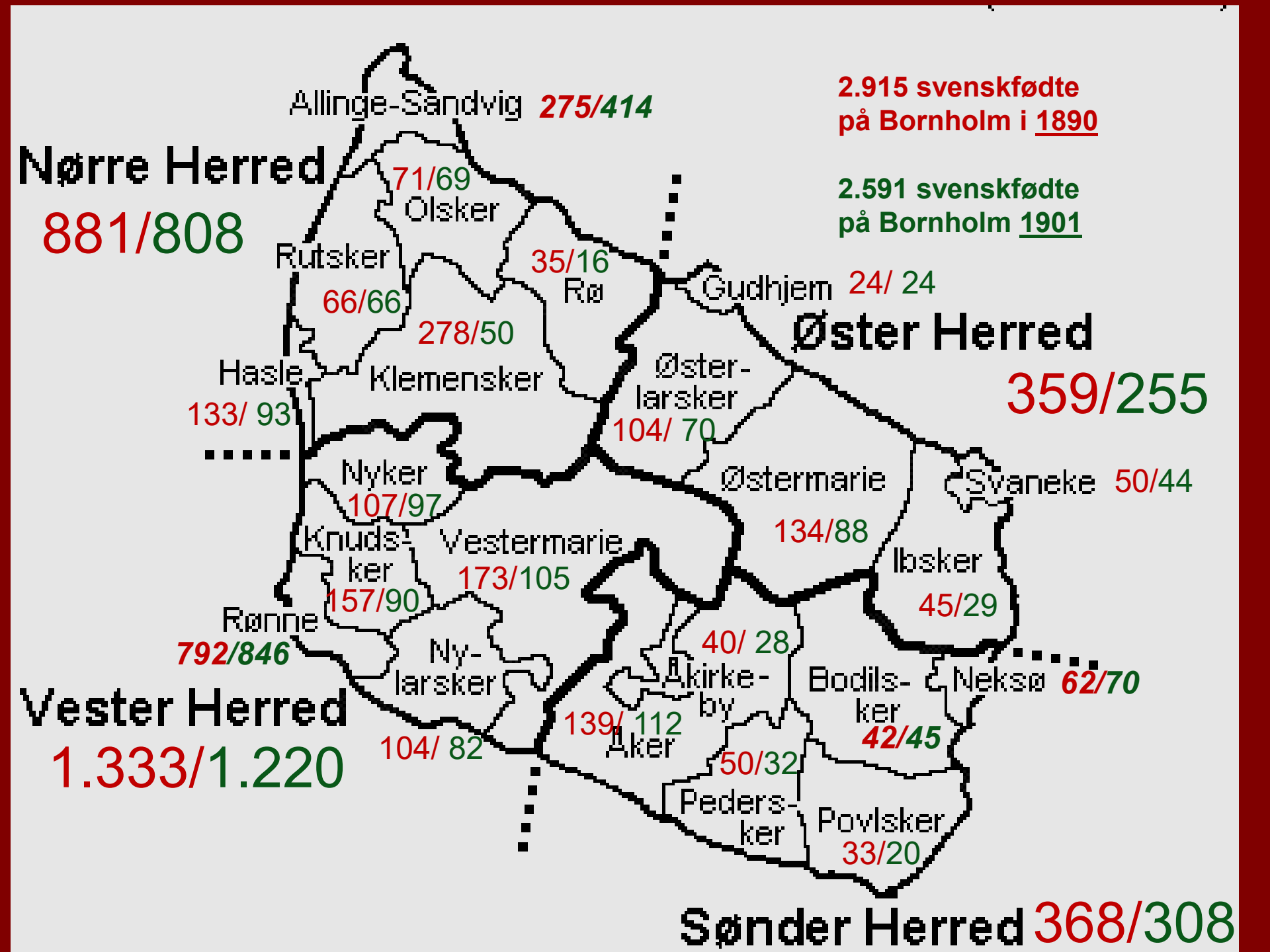

Svenskfødte med fast bopæl i Danmark 1845-1901 fordelt på amter

AMT	1845	1860	1880	1901
København	1.124	4.020	9.481	19.173
Roskilde	34	175	358	558
Frederiksborg	590	892	1.543	2.162
Holbæk	38	95	350	661
Sorø	39	128	400	794
Præstø	24	155	777	889
Bornholm	50	360	1.911	2.579
Maribo	24	75	682	2.348
Svendborg	11	83	242	670
Odense	17	81	276	1.007
Vejle	13	273	461	689
Skanderborg	10	442	499	515
Aarhus	8	491	787	770
Randers	24	1.258	1.238	845
Aalborg	30	735	775	684
Hjørring	23	436	377	361
Thisted	4	96	71	99
Viborg	8	576	553	335
Ringkøbing	4	144	208	200
Ribe	3	45	145	241

Svenskfødte pr. 1000 i 1860
Svenskfødte pr. 1000 i 1880
Svenskfødte pr. 1000 i 1901

2.915 svenskfødte
på Bornholm i 1890
2.591 svenskfødte
på Bornholm 1901
Allinge-Sandvig 275/414
Nørre Herred
881/808
71/69
Olsker
Rutsker
66/66
35/16
Rø
278/50
Klemensker
Hasle
133/ 93
Gudhjem 24/ 24
Øster Herred
359/255
Øster-
larsker
104/ 70
Nyker
107/97
Østermarie
134/88
Svaneke 50/44
Knuds-
ker
157/90
Vestermarie
173/105
Ibsker
45/29
Rønne
792/846
Ny-
larsker
104/ 82
40/ 28
Kirke-
by
139/ 112
Åker
Bodils-
ker
42/45
Neksø 62/70
Vester Herred
1.333/1.220
50/32
Peders-
ker
Povlsker
33/20
Sønder Herred 368/308

"Svenskerloven"

Lov om Tilsynet med Fremmede af 15. maj 1875

Første danske indvandrerlov. I kraft til 1952

Krævede gyldig legitimation og på forhånd sikret arbejde (inden 8 dage).

Opfyldtes det, fik man en opholdsbog der skulle kunne fremvises for politi og arbejdsgivere

Man udvistes hvis man manglede opholdsbog, blev arbejdsløs, eller kom i konflikt med loven.

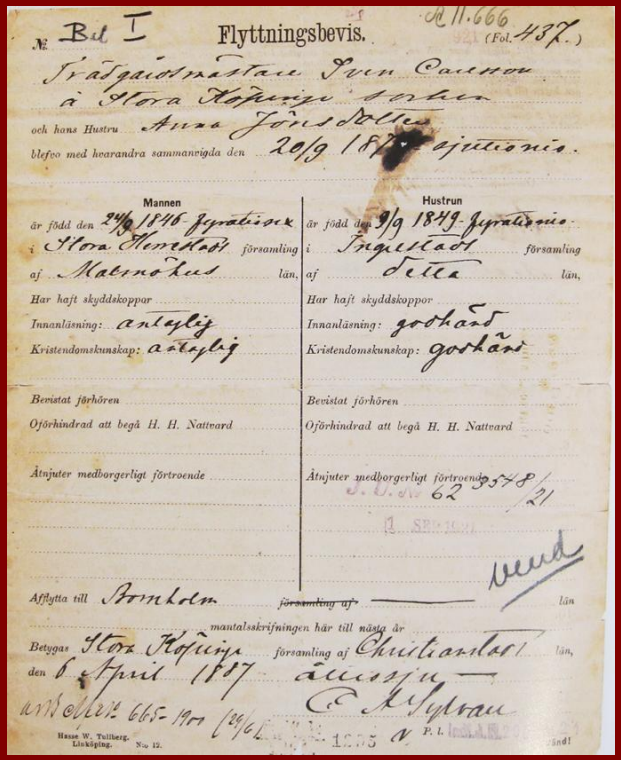
- *Politiets registrering af opholdsbøger 1875 – 1924 er desværre fragmentarisk bevaret, hovedsageligt*

Nord og vest for København, samt dele af Lolland-Falster –

SAMT BORNHOLM ØSTRE HERRED (Svaneke byfoged 1875-1917)

Carlsson – Karlsson - Karlsen

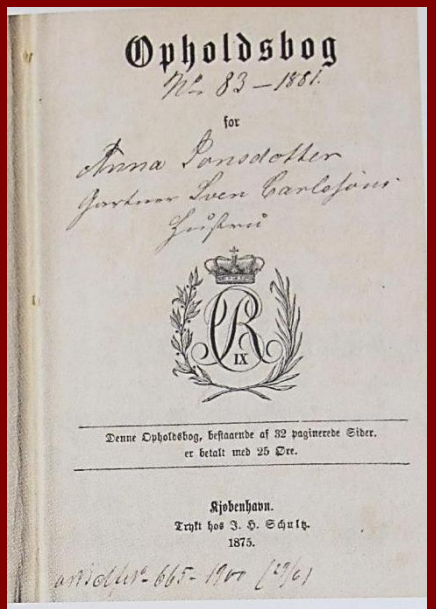

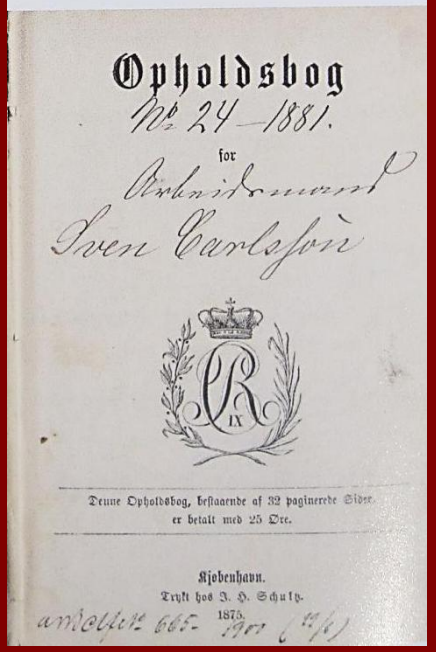
Flyttningsbevis.

Mannen

Hustrun

Opholdsbog

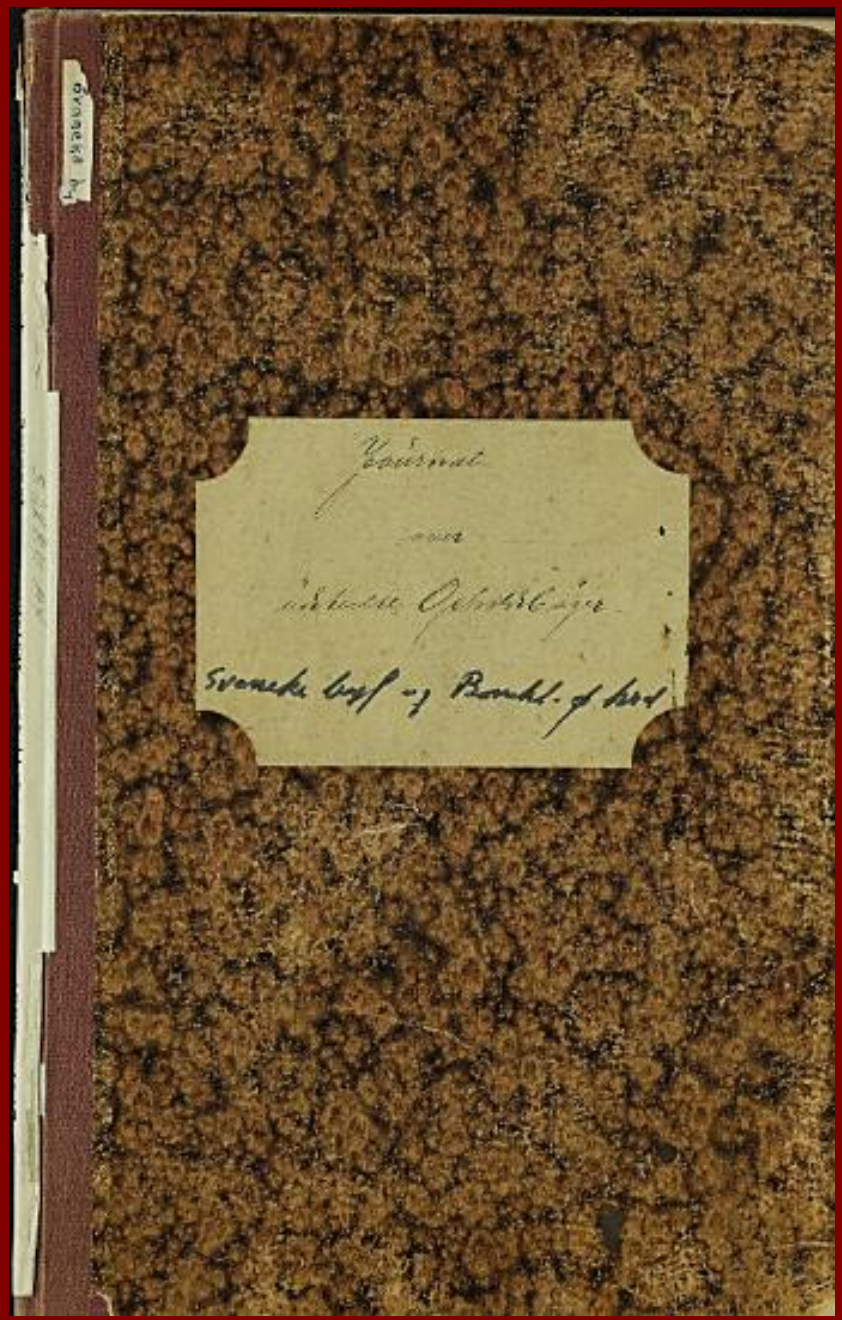

Opholdsbog

Bornholm, Vester, Rønne Købstad, , Udenbys (Paradisgade)
Matr.nr. 217s, 1983, FT 1890, A7141

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:	Fødested:
Svend Karlsen	43	gift	Husfader	Gartner, Buskegården i Knudsker sogn	Sverige
Anna Karlsen	40	gift	Husmoder		Sverige
Niels Karlsen	14	ugift	Barn	Snedkerlærling i Rønne	Sverige
Emma Kristina Karlsen	9	ugift	Barn		Sverige
Anna Vilhelmine Caroline Karlsen	7	ugift	Barn		Rønne Købstad, Bornholms amt

https://arkivalieronline.rigsarkivet.dk/da/billedviser?epid=21417456#349155,69365120

RIGSARKIVET

Svaneke Byfoged
Journal over udstedte opholdsbøger

- 1875 - 1917
  - 1
  - 2
  - 3
  - 4
  - 5
  - 6
  - 7
  - 8
  - 9
  - 10
  - 11
  - 12
  - 13
  - 14
  - 15
  - 16
  - 17
  - 18
  - 19
  - 20

INDHOLD:

Fulde navn

Fødested- og år

Legitimation

Logi eller seneste opholdssted

Hvornår ankommet

Straffet?

Forsørgelsesret i Danmark

Lovligt erhverv

Er arbejde sikret?

Hos hvem?

Opholdsbogs nr. og dato

Bemærkninger

Tidligere udvist m.m.

http://ddd.dda.dk/immibas/immibaslink.htm

Arbejdsophold
Indfødsretstildeling
Udviste

FURESØ museer

Indvandrerhistoriske databaser

Uddybende oplysninger om kildegrundlag og databasernes oplysninger kan fås på Furesø Museers hjemmeside

Arbejdsophold 1812 - 1924

Fremmedfødte personer, der har haft arbejdsophold i Frederiksborg amt, Københavns Amt (ikke København og Frederiksberg), Lolland, Falster og Møn. Databasen omfatter ca. 125.000 poster og bygger hovedsageligt på politimestrenes protokoller over udstedte opholdsbøger samt sognefogedernes tyendeprotokoller for årene 1875-1924. I Frederiksborg Amt er også kirkebøgernes til- og afgangslister 1812-1875 (i byerne 1812-1854) medtaget, men det gælder ikke de øvrige områder. Hvor tyendeprotokoller undtagelsesvis rækker længere tilbage end 1875, er disse medtaget.

Dækker dele af Frederiksborg, København, Maribo amter 1875-1924, minus Hovedstaden. Før 1875 Til- og afgang i kirkebøger I alt ca. 125.000

Indfødsretstildeling 1776 - 1960

Personer, der har fået tildelt indfødsret. Databasen er landsdækkende og omfatter 50.317 poster. Basen bygger fra 1776-1849 på en protokol over Naturalisationspatenter og fra 1850-1940 på bemærkningerne til indfødsretlovforslagene. Opmærksomheden henledes på, at fra 1898 opnår kone og umyndige børn automatisk indfødsret, når manden får den tildelt. Det betyder, at gifte kvinder og børn ikke optræder i databasen, selv om de har opnået indfødsret. Enker, som selvstændigt har søgt og fået indfødsret skal normalt søges under deres giftenavn. Endvidere skal man være opmærksom på, at der efter 1914 optræder personer i basen, som ikke har opnået indfødsret, fordi de ikke har opfyldt betingelsen om - inden for et år - at godtgøre, at de er løst fra deres tidligere statsborgerskab.
Når der som resultat af en søgning til slut står: *Lov af* xx xx xxxx *løbenr./pag.* xxx *Tillæg* x betyder det, at vedkommende har fået tildelt indfødsret med den pågældende lov under det pågældende løbenummer (før 1850 noteret på den pågældende pagina). Tillæg (A, B) betyder, at oplysningerne skal findes i Rigsdagstidende i henholdsvis Tillæg A og Tillæg B.
Løbenumrene kan dog afvige lidt fra det endelige lovforslag - især op i 1930-40'erne, fordi de løbenumre, der - efter 1915 - er anvendt i databasen, er dem, de pågældende personer er opført under i tillæggene og ikke dem, de er opført under i det endelige lovforslag.

Dækker hele landet men kun hustands-overhoveder – 50.327

Udviste 1875 - 1919

Personer, der er udvist fra Danmark 1875-1919. Tabellen omfatter 31.000 poster, men en del perosoner er udvist flere gange. Basen bygger på politiets interne meddelelsesblad Politiefterretninger. De fleste udvisninger er sket efter Fremmedloven enten Uden Tilhold (i København noteret som Hjemsendt) eller Med Tilhold, dvs. henholdsvis med og uden påbud om ikke at vende tilbage til landet. Nogle er udvist efter overtrædelse af straffeloven

Hele landet, 31000, men kan Ikke søges på sted, Kun navn

https://henningbender.dk/bibliografi

Samlet Bibliografi 2026 -1970

(109) Registrering af fremmede på Bornholm 1875-1924
(108) Bornholmsfødte, udvandring til rest-Danmark Anetræet 102, s. 11-12, 2026
(107) Registre til kirkebøger Anetræet 101. s. 9-10, 2026
(106) Sønderjyder i krig Anetræet 100, s. 10-11, 2026
(105) Find a Grave Anetræet 99, s. 11-12, 2025
(104) Udvandrerdatabasen - 30 år på nettet! Anetræet 98, s. 6-7, 2025
(103) Vejret set fra landets fyrtårne 1825-1869 Anetræet 97, s. 8-9, 2025
(102) Brug af Vragwiki Anetræet 96, s 5-6, 2025 (Rønne)

Registrering af fremmede på Bornholm 1875-1924

Svaneke, **Øster herred** - Udstedte opholdsbøger 1875-1917 – i kopi
https://daisy.rigsarkivet.dk/arkivserie_detaljer?heid=2120128

Resten er kun på på papir og skal derfor bestilles på Rigsarkivets Læsesal

Rønne, **Vester herred** – anmeldte udlændinge 1875-1918, udviste 1877-1900

Hasle, **Nørre herred** - anmeldte udlændinge 1875-1914, opholdsbøger 1896-1919
Allinge-Sandvig - tilsyn med udlændinge, stenarbejdere og tyende 1875-1916

Nexø, **Sønder herred** – opholdsbøger 1875-1918

SVENSKERE PÅ BORNHOLM 1840-1955 – men nu begrænset adgang

https://bslf.dk/data/foreningens-harddisk.html

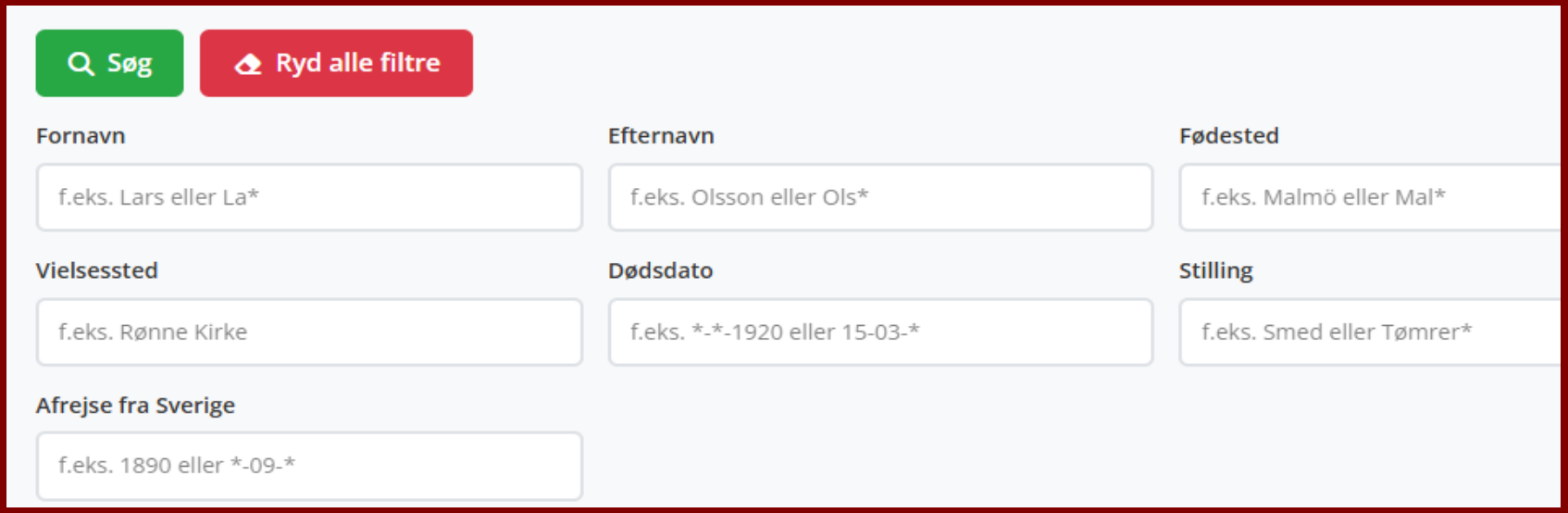
MS-Access database indtastet af Jørn Køller, med oplysninger om ca. 4.600 svenskfødte på Bornholm – fra svenske og danske kirkebøger og folketællinger. Søgbar på alle rubrikker.

Men kun adgang ved medlemskab af BSLF og køb af harddisk

https://www.bslf.dk/data/svenskere.html

Simplificeret udgave af samme database
kun søgbar på få rubrikker med eksakt stavet for- eller efternavn

Kun adgang ved medlemskab af BSLF

Vil man relatere svenske indvandrere til Pedersker, er det mere relevant at gøre det Via folketællingerne – søg født Sverrig/bopæl Pedersker - her oplyses kun at 46 Svenskfødte er gift Skt. Peders Kirke (”Pedersker” giver 0 svar)

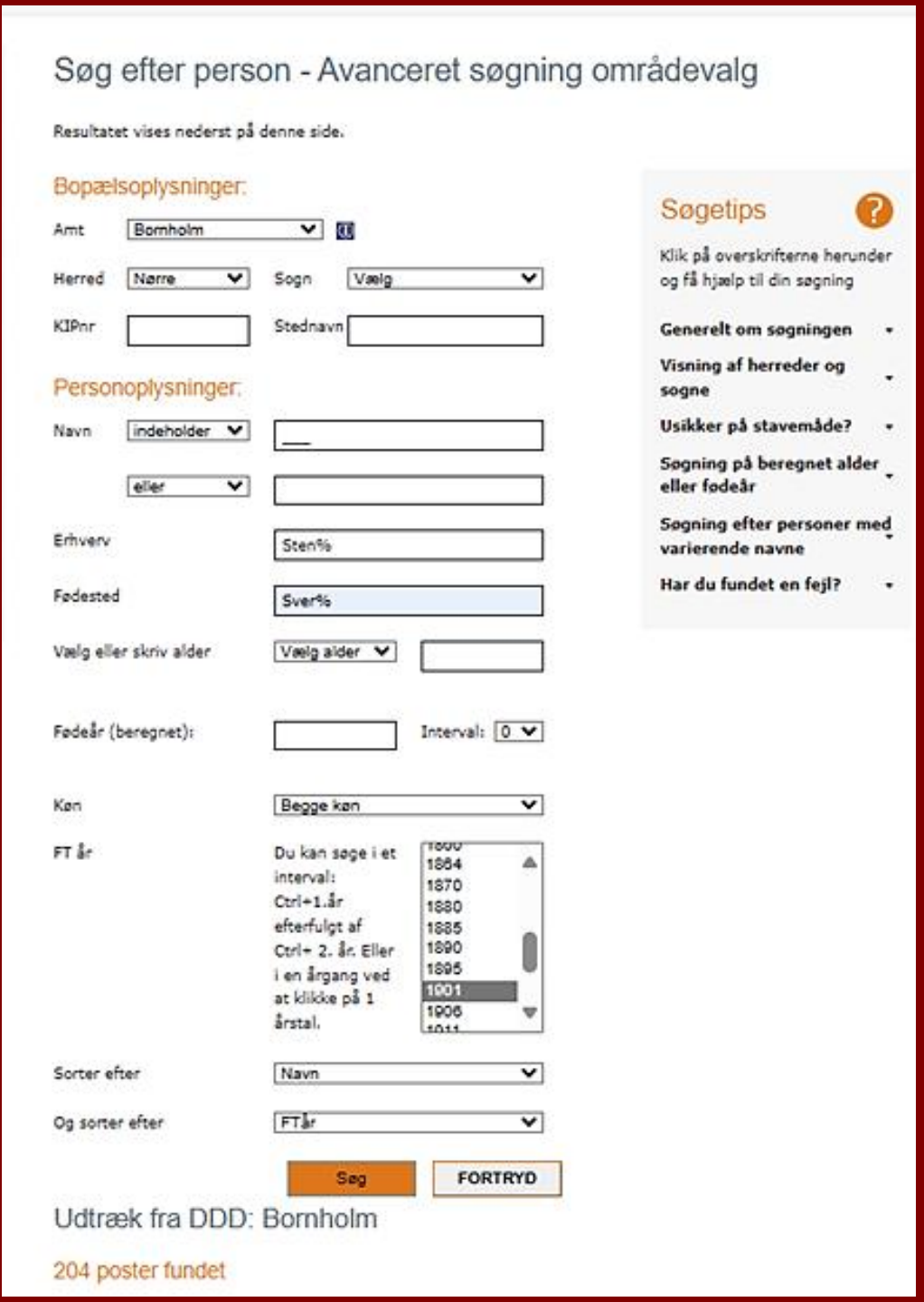

▶	Lasse	Carlsson	05-11-1847	Tryde	07-12-1877

Fornavn:	Lasse
Efternavn:	Carlsson
Fødselsdato:	05-11-1847
Fødested:	Tryde
Føde Län:	Kristianstads län
Vielsesdato:	07-12-1877
Vielsessted:	Skt. Peders Kirke
Vielsestype:	K
Dødsdato:	25-05-1913

SVENSKFØDTE PÅ BORNHOLM. ANTAL OG PROCENT AF SAMLET BEFOLKNING PÅ KØBSTÆDER, SOGNE OG HERREDER 1850-1920

	1850		1860		1870		1880		1890		1901		1921	
	Sv	%	Sv	%	Sv	%	Sv	%	Sv	%	Sv	%	Sv	%
Rønne	51	*1,1*	111	*2,0*	139	*2,5*	395	*6,1*	792	*9,6*	843	*9,1*	616	*5,8*
Knudsker	6	*1,2*	19	*3,4*	47	*7,8*	80	*12,1*	157	*21,6*	100	*13,0*	62	*6,5*
Nyker	38	*3,9*	56	*5,4*	78	*7,2*	105	*10,3*	107	*10,5*	91	*8,3*	57	*4,7*
Vestermarie	10	*0,6*	11	*0,7*	40	*2,1*	148	*7,3*	173	*8,2*	107	*5,4*	51	*2,4*
Nylars	6	*0,8*	11	*1,5*	35	*4,5*	98	*10,7*	104	*11,1*	79	*8,7*	37	*3,5*
VESTER H	**111**	***1,4***	**208**	***2,2***	**339**	***3,4***	**826**	***7,4***	**1.333**	***10,2***	**1.220**	***8,7***	**823**	***5,1***
Hasle	28	*3,3*	20	*2,3*	72	*7,8*	105	*9,7*	132	*10,4*	93	*7,3*	69	*4,8*
Allinge-Sanv	2	*0,2*	17	*1,9*	30	*2,9*	197	*13,8*	275	*15,0*	416	*15,4*	139	*7,2*
Rutsker	6	*0,6*	19	*1,5*	27	*2,1*	36	*2,7*	66	*5,1*	69	*5,4*	37	*2,5*
Olsker	0	*0,0*	4	*0,5*	25	*2,6*	67	*5,8*	71	*5,8*	69	*5,6*	76	*5;4*
Rø	1	*0,2*	1	*0,2*	6	*0,9*	25	*3,4*	36	*4,7*	16	*2,3*	15	*1,9*
Klemensker	20	*1,1*	20	*1,1*	49	*2,4*	177	*8,1*	278	*12,5*	153	*6,9*	135	*5,4*
NØRRE H	**57**	***0,9***	**81**	***1,3***	**209**	***3,1***	**607**	***7,7***	**858**	***9,9***	**816**	***8,9***	**471**	***4,9***
Gudhjem	1	*0,2*	5	*0,7*	7	*1,2*	12	*2,2*	24	*3,8*	24	*3,2*	16	*1,9*
Svaneke	4	*0,4*	10	*0,9*	15	*1,3*	38	*3,0*	50	*3,8*	44	*3,4*	33	*2,5*
Østerlars	0	*0,0*	0	*0,0*	41	*2,8*	98	*6,6*	104	*7,1*	61	*4,0*	48	*2,9*
Østermarie	2	*0,1*	8	*0,4*	25	*1,2*	94	*4,1*	134	*5,4*	85	*3,6*	56	*2,0*
Ibsker	1	*0,1*	9	*0,6*	17	*1,1*	28	*1,7*	45	*2,7*	26	*1,6*	14	*0,8*
Christiansø	0	*0,0*	0	*0,0*	2	*1,3*	0	*0,0*	2	*0,7*	1	*0,5*	0	*0,0*
ØSTER H	**8**	***0,1***	**32**	***0,5***	**107**	***1,5***	**270**	***3,6***	**359**	***4,7***	**241**	***2,7***	**167**	***2,0***
Nexø	4	*0,3*	11	*0,7*	21	*1,3*	77	*3,9*	62	*2,7*	69	*2,7*	64	*2,3*
Åkirkeby	1	*0,2*	7	*1,1*	12	*1,7*	16	*1,9*	40	*4,1*	27	*2,3*	26	*1,7*
Åker	10	*0,5*	12	*0,6*	68	*3,6*	118	*4,8*	139	*6,0*	110	*4,6*	68	*2,5*
Bodilsker	5	*0,5*	4	*0.4*	17	*1,5*	41	*3,2*	42	*3,3*	43	*3,6*	17	*1,2*
Povlsker	0	*0,0*	0	*0,0*	8	*0,7*	14	*1,3*	33	*2,9*	17	*1,6*	11	*0,9*
Pedersker	2	*0,2*	5	*0,5*	44	*4,0*	52	*4,6*	50	*4,8*	33	*3,2*	14	*1,2*
SØNDER H	**22**	***0,3***	**39**	***0,5***	**170**	***2,3***	**312**	***3,5***	**366**	***4,0***	**302**	***3,2***	**200**	***1,9***
I ALT	**198**	***0,7***	**360**	***1,2***	**826**	***2,3***	**2.016**	***5,7***	**2.916**	***7,5***	**2.579**	***6,3***	**1.661**	***3.7***

www.ddd.dda.dk/

Vælg Amt/(herred)
Vælg/fravælg sogn

Navn mindst tre tegn
___ = 3 understregninger
(navnet indeholder mindst tre vilkårlige bogstaver)

Erhverv: Sten%

Fødested:
Sver%
= Sverige; Sverrig m.fl.

Alder/fødeår/køn

Folketællingsår (et/flere)

Sorter - navn eller ftår

SØG

Erhvervsfordeling

Af 3.642 der døde og blev begravede på Bornholm, blev 1.065 kun betegnet som hustruer, enker, enkemænd, 226 som sønner og døtre, 52 fattiglemmer samt 81 der døde uden at have bosat sig på øen – størstedelen ofre for 17 skibsforlis.

De resterende 2.218 fordelt efter erhverv ved dødsfald (”forhenværende” eller ”pensioneret” tælles med – dette giver

40 % er beskæftiget i landbruget

2 % i fiskeriet

58 % er beskæftiget i byerhverv, heraf

- 27 % arbejdsmænd
- 14 % håndværkere
- 15 % stenhuggere

Landbrugere

- 917 svenskfødte arbejdede ved deres død på Bornholm i landbruget:
- 308 tjenestepiger
- 260 tjenestekarle
- 330 var blevet selvejere (husmænd og småbrugere)
- 19 havde giftet sig en gård til.
- (som eksempelvis Henrik Jönsson (1862-1921) fra Stiby, forældrene blev fra 1872 daglejere på Lensbjerregård i Østerlars, selv blev han gårdejer efter at have giftet sig med datteren).

Ny Sverrig, Dyndevej 5

Anders Olsson Ekvalls hus i Ny Sverrig, Dyndevej 5, Østermarie.
Født Smedstorp, Tomelilla,1849, til Bornholm 1878, død 1941.
Som murer byggede han sit eget og øvrige huse i området

Mjälby, Listerlan-det Blekinge

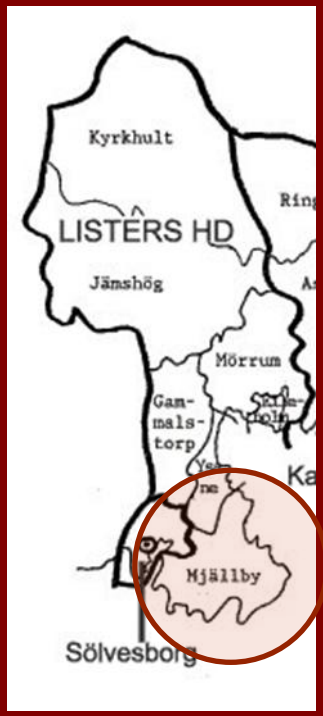

* * *

Ulovligt Fiskeri paa dansk Territorium. En større svensk Fiskerkutter har i en 8 Dages Tid ligget i Stamperebugten og fisket Torsk. I Gaar Formiddag gik 2 Fiskerbaade fra søndre Baadehavn med 4 a 6 Mand i hver Baad ud for at paatale det ulovlige Fiskeri, men Kutteren var da afsejlet og saa langt tilsøes, at de ikke kunde indhente den, hvorfor Fiskerne kom tilbage med uforrettet Sag. Man anta ger at Kutteren gik til København med Fangsten.

* * *

Bornholms Avis 5.11.1891

Håndværkere 1880 -1901

- De svenskfødte håndværkere var oftest overrepræsenterede i forhold til den del de udgjorde af de bornholmske befolkning – ca. 7 % 1890
- 103 svenskfødte smede (15 % af smedene på øen)
- 61 svenskfødte skræddere (18 % af skræddere på øen
- 44 svenskfødte bødkere (44 % af bødkere på øen)
- 33 svenskfødte murere (14 % af murerne på øen
- 11 svenskfødte urmagere (16 % af urmagerne på øen)
- Derimod var der underrepræsentation af
- 20 svenskfødte skomagere (6 % af skomagerne på øen)
- 16 svenskfødte snedkere (3 % af snedkerne på øen) – dem var der imidlertid også for mange af på Bornholm – 544 – der udvandrede i stort tal.

Bødkermester Ejner Lindstrøm ved sit værksted i Rønne 1923. Hans far, bødkermester Ola Olsson Lindström ejede fra 1887 Smedegade 14. Ola var født 21. juli 1859 i Løderup uden for Ystad. Sønnen Ejnar Gotfred Hillebert Lindstrøm blev som vi ser også bødkermester og overtog farens forretning.

Minearbejdere

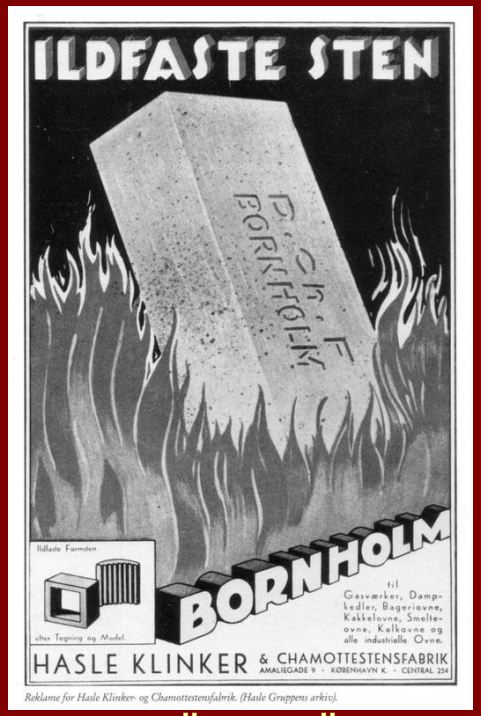
Langt de fleste var sæsonarbejdere,
særligt fra Sverige,
men også fra Tyskland.

Kun 28 døde på øen, heraf 17 dræbt
ved dramatiske arbejdsulykker:
begravet i sammenstyrtet mineskakt;
kvalt af kulgas;
styrtet i skakt;
hoved afrevet af hejseværk;
hoved knust ved faldende værktøj;
druknet af indtrængende vand;
mast under skridende kulbunke osv.

BORNHOLM

Reklame for Hasle Klinker- og Chamottestensfabrik. (Hasle Gruppens arkiv).

HÖGANÄS

Rabækkeværket

Stenhuggere

Stenhuggere på Bornholm 1850-1921.									
ÅR	RØNNE		HAMMEREN		RESTEN AF ØEN		I ALT		Alt i Alt
	Danske	Svenske	Danske	Svenske	Danske	Svenske	Danske	Svenske	
1850	43	0	0	0	0	0	43	0	43
1860	58	4	0	0	0	0	58	4	62
1870	41	6	13	8	40	11	94	25	119
1890	39	53	73	112	53	13	159	178	337
1901	44	45	294	155	160	30	398	230	628
1921	127	40	104	50	39	2	270	92	362

Stenhugger Jens Ipsen

Af de 192 svenskfødte stenhuggere der slog sig permanent ned på Bornholm, kom:
41 % fra Skåne
37 % fra Blekinge
13 % fra Småland
6% fra Halland
3 % fra Stockholmsområdet

Blekinge Släktforskarförening
1978 35 år 2013

For Blekinge kan stenhuggerne genfindes i **stenhuggerregistret**
https://www.blekingesf.se/vara-register/stenhuggarregistret

https://www.blekingesf.se/vara-register/stenhuggarregistret

Stenhuggarregistret

Blekinge Släktforskarförening

Hem | Sök

Carl Adolf Adolfsson Sellberg

♂ 1850 -

Individ | Anor | Ättlingar | Släktskap | Tidslinje | Föreslå

Personlig information | Källor | Alla | PDF

Namn	Carl Adolf Adolfsson Sellberg	
Född	24 Dec 1850	Fröseke Änkansgård, Älghult fs (G) [1]
Kön	Man	
Yrke	Stenarbetare, Statdräng	
Person-ID	I442	Stenhuggarregistret
Senast ändrad	13 Jun 2012	

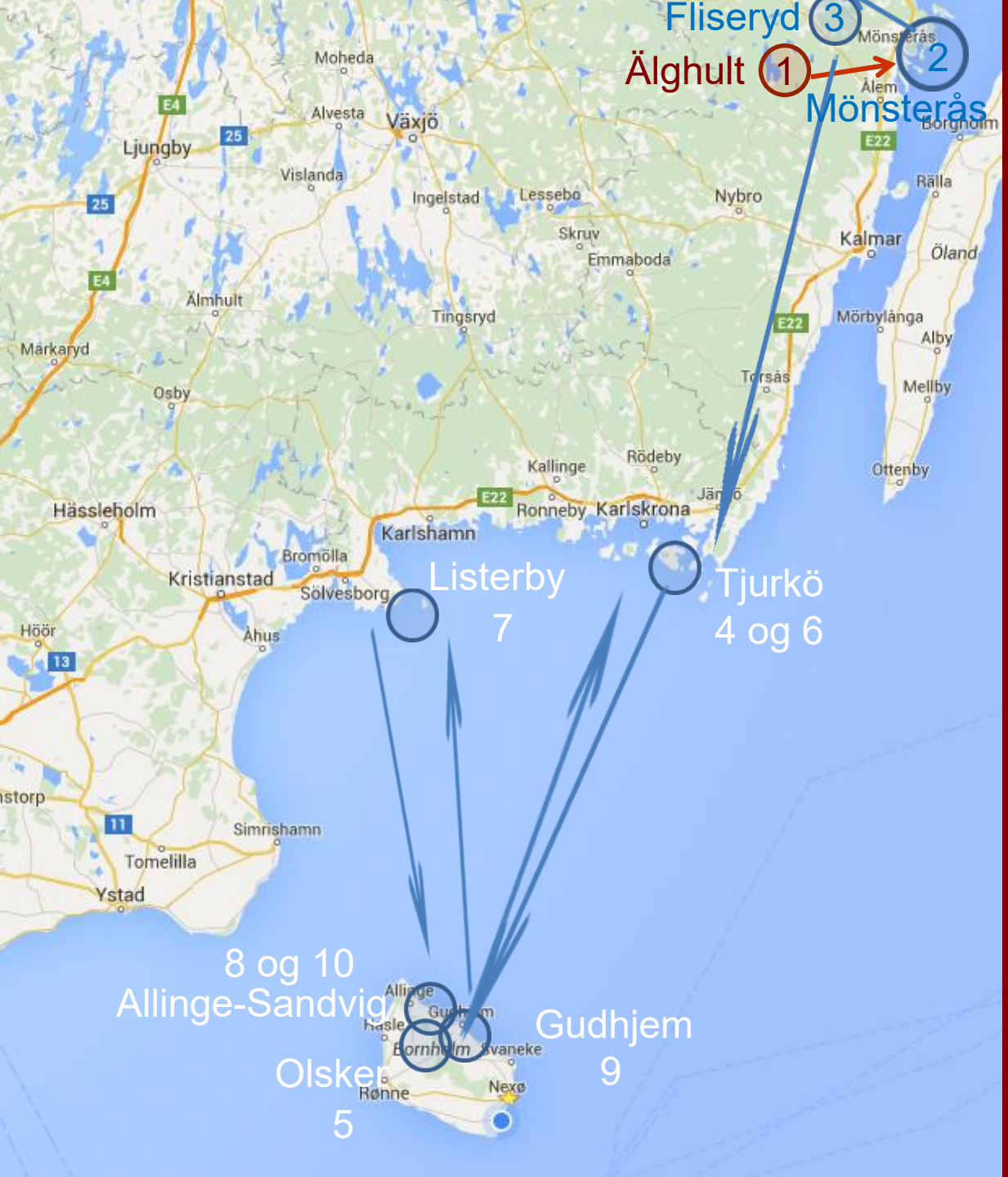

Far	Adolph Isaksson, f. 24 Maj 1826, Älghult fs (G)	
Mor	Ulrika Maria Petersdotter, f. 29 Sep 1829, Älghult fs (G)	
Familjens ID	F904	Familjeöversikt

Familj	Johanna Maria Karlsdotter, f. 14 Jun 1850, Habbestorp, Mönsterås fs (H)
Gift	9 Mar 1872
Barn	1. Thekla Mathilda Sellberg, f. 23 Jul 1872, Habbestorp, Mönsterås fs (H) 2. Hulda Maria Sellberg, f. 12 Sep 1874, Kvillegärde, Fliseryd fs (H) 3. Hildur Therese Sellberg, f. 20 Jan 1877, Södra Skärshult, Fliseryd fs (H) 4. Karl Johan Sellberg, f. 24 Jun 1879, Tjurkö, Augerum fs (K) 5. Gottfrid Theodor Sellberg, f. 14 Maj 1881, Olsker SO, Bornholm, Danmark 6. Amanda Sofia Sellberg, f. 15 Maj 1883, Olsker SO, Bornholm, Danmark 7. Gerda Albertina Sellberg, f. 20 Maj 1885, Olsker SO, Bornholm, Danmark 8. Gustaf Albert Sellberg, f. 11 Jul 1887, Olsker SO, Bornholm, Danmark 9. Magda Adelina Sellberg, f. 7 Aug 1890, d. 16 Apr 1891, Leråkra 80, Listerby fs (K)

Karl Adolf Adolfsson Sellberg Landarbejder, siden stenarbejder
Født Älghult 24.12.1850
Baptist Olsker 1882
Død Sandvig 21.07.1908

1. Älghult, Kronebergs län 1850-1869
2.Mönsterås, Kalmar Län 1869-1874
3. Fliseryd, Kalmar län 1874-1879
4. og 6. Tjurkö, Augerum, Blekinge län 1879-1881, 1895-1896
5. Olsker, Bornholms amt 1881-1890
7. Listerby, Blekinge län 1890-1892
8. Allinge, Bornholms amt 1896-1900
9. Gudhjem, Bornholms amt 1901-1902
10. Sandvig, Bornholms amt 1902-1908

Godtfred Theodor Sellberg

Vi sir nu tilbage paa tiden som er gaad hvor alt har blevet forandret fra vores barndom og Menneskene har det godt men kan selv ikke forstaa det.
Nu er jeg og min kone halvfjers Aar og fylder Aar paa samme dag og er lige gamle og vi har ikke kunnet samlet naagen kapital til vores gamle dage men faar Aldersrente. **Vi har haft syv börn**.
Den ælste sön vilde være sömand men skibet med hele sin besætning forsvant paa en Rejse fra Nevfondland til Spanien. Det var en stor sorg og skuffelse for os.
Vi havde en **sön som var tretten Aar** som döde af gigtfeber.
En sön mestede vi som fik den sygdom hvor di vide Blodlegemer taag overhaand over di röde. Det var ellers en stor og kraftig mand og var tredeve Aar.
Vor ældste Datter var en dygtig pige hun blev rost overalt hvor hun tjænte men blev siden Sygeplejerske og ligger nu paa sant Hans Hospital som Morfinist. Vi har nu to sönner og en Datter som er gifte og vi sir nu tilbage paa tiden som er gaad hvor alt har blevet forandret fra vores barndom og Menneskene har det godt men kan selv ikke forstaa det.

Ind- og Udvandring

Er Danmark/Bornholm

”Fattigmands Amerika”

for svenske udvandrere?

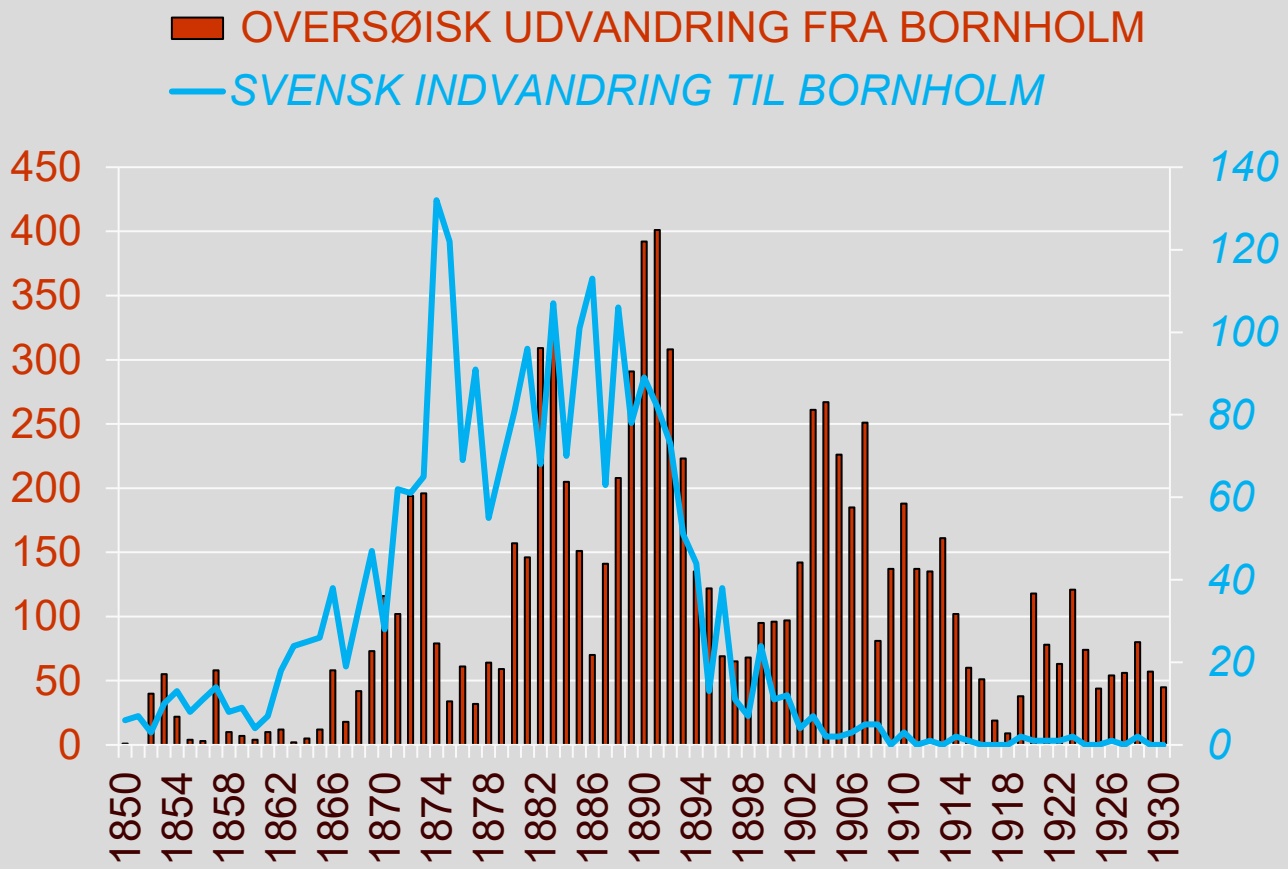
Egentlig ikke noget der tyder på det. I årene 1900-1910 er der 1.984 med bopæl påBornholm der køber billet til Amerika – heraf 111 svenskfødte dvs. 6 % Mens antallet af svenskfødte udgjorde ca. 7 %

Af disse 111 var de 20 stenhuggere fra Allinge-Sandvig der rejste til Chicago uden familie – i USA kaldt ”Stonecutter”

Eksempelvis Stenhugger Franz Lundqvist (f. Jämjö i Blekinge 1885) fra Sandvig til Chicago 1. juli 1903 med ”Oscar II”, fulgt af

Franz Julius Lundqvist (f. Jämjö i Blekinge 1832) der rejser fra Sandvig 8. april 1909 med ”United States” til sønnen i Chicago 249 Fullerton Avenue

Læge J. Carlsen, Hasle 1886: – den store mangel på arbejdskraft på Bornholm der skyldes den voldsomme udvandring til Amerika har tiltrukket en stadig større strøm af svenske indvandrere,

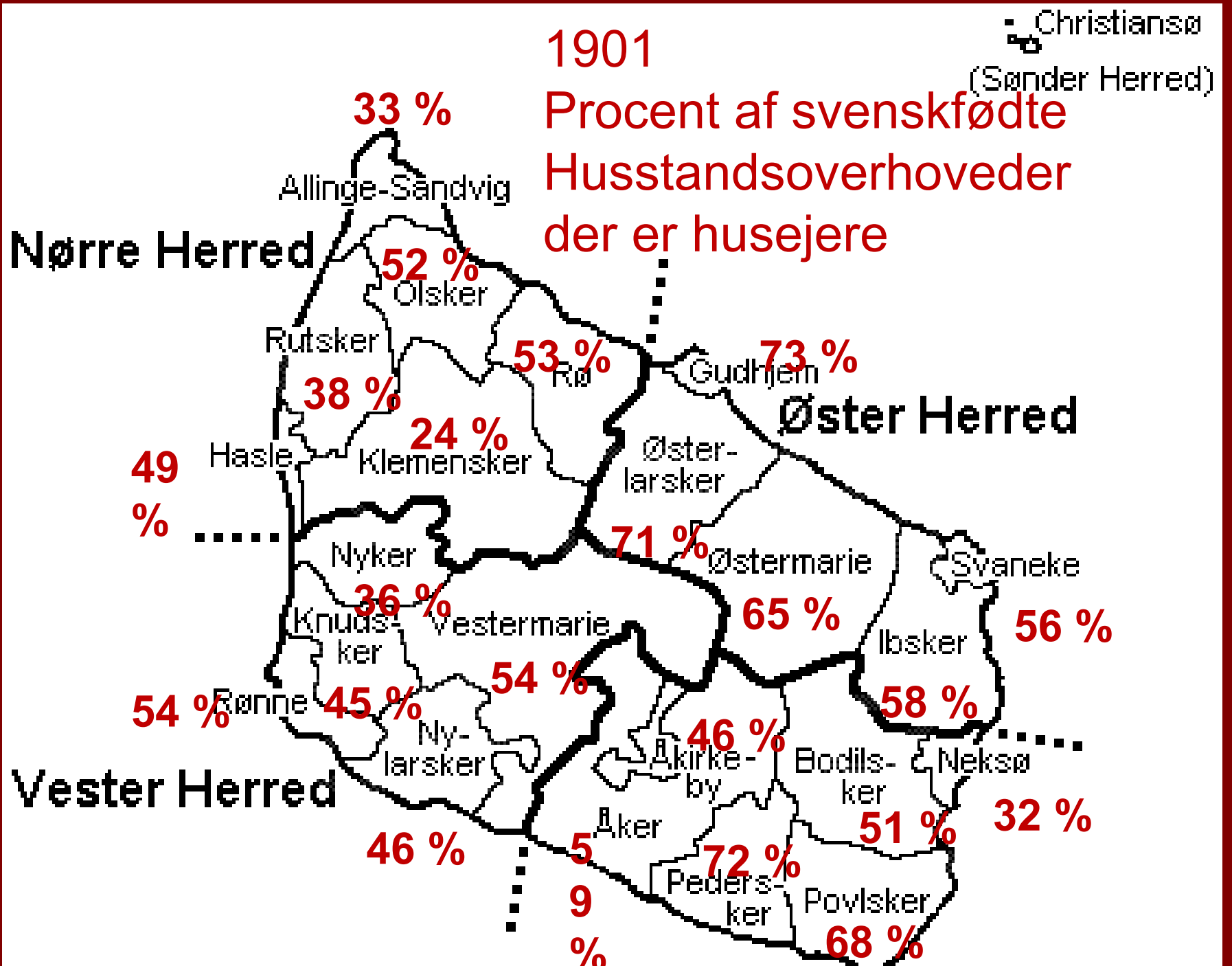

KØN OG ALDER: 1845-1890

Indfødte bornholmere: 45 % mænd; 55 % kvinder. 28 % -20 til 39 år

Svenske indvandrere: 60 % mænd; 40 % kvinder. 50 % - 20 til 39 år

Bornholmske udvand: 66 % mænd; 34 % kvinder. 62 % - 20 til 39 år.

1901
Procent af svenskfødte
Husstandsoverhoveder
der er husejere
Christiansø
(Sønder Herred)
Nørre Herred
Øster Herred
Vester Herred
33 %
Allinge-Sandvig
52 %
Olsker
Rutsker
38 %
53 %
Rø
73 %
Gudhjem
24 %
Klemensker
Hasle
49 %
Øster-
larsker
71 %
Østermarie
Svaneke
Nyker
36 %
65 %
56 %
Knuds-
ker
Vestermarie
54 %
Ibsker
58 %
54 %
Rønne
45 %
46 %
Ny-
larsker
Akirke-
by
Bodils-
ker
Neksø
32 %
51 %
Aker
46 %
5
72 %
Peders-
ker
Povlsker
9
%
68 %

Langelinje

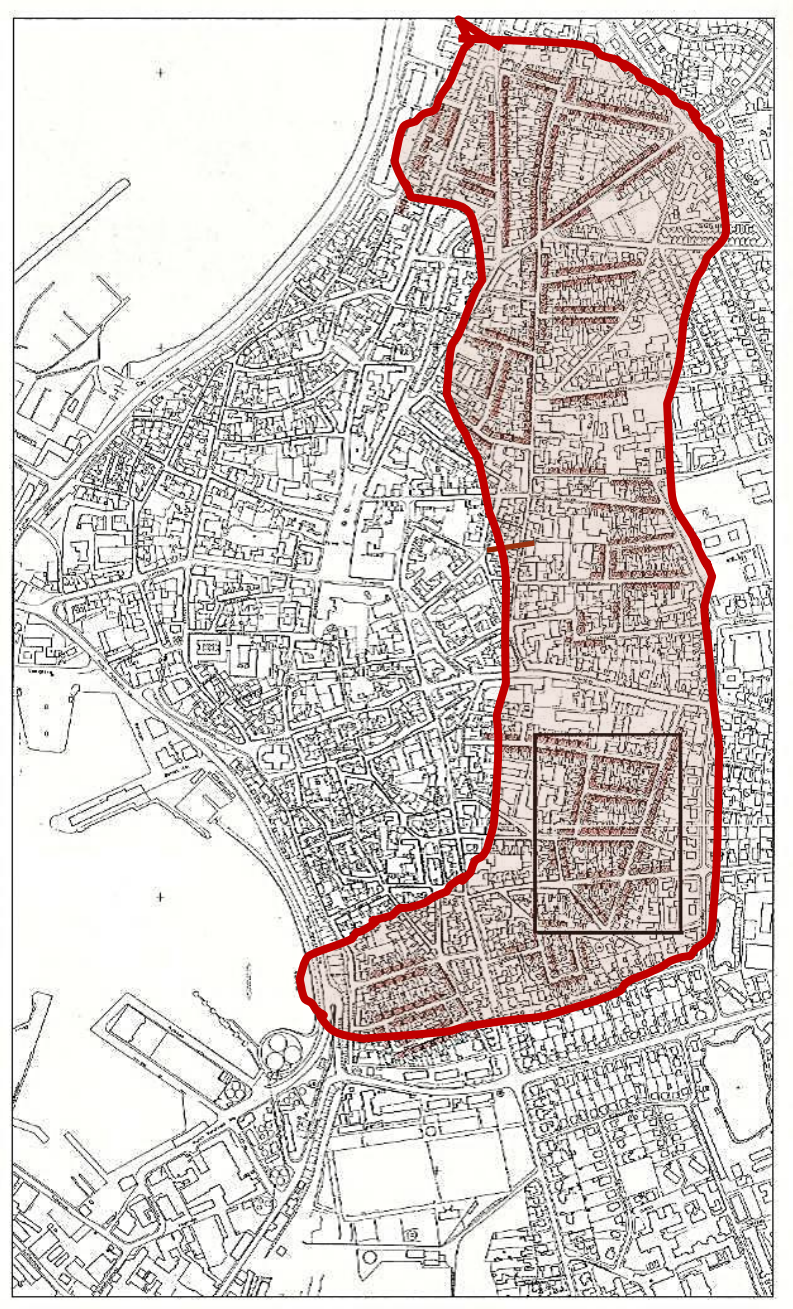

Sandlinje

”SVENSKER-KVARTERET” I RØNNE OMKRING 1900

Landemærket

Almegade

2/3 af de svenskfødte boede 1901 i egne huse
Typisk 4 fag/40 m2/ 2.000 kr. udbetaling 200 kr til to familier/ årsløn ca. 1.000 kr.

Stengade, Rønne, 1901
Der boede svenske familier i 14 af husene som de selv ejede.

Religion pr. 1. februar 1901

Religion	Bornholm i alt		Heraf svenskfødte	
Folkekirken	39.360	96,2 %	2.787	95,6 %
Baptister	974	2,4 %	105	3,6 %
Andre	555*	1,4 %	24	0,8 %
I alt	*40.889*		*2.916*	
Andre i alt	555*	1,4 %	24	0,8 %
Metodister	140		5	
Katolsk-apostolsk	153		8	
Adventister	10		2	
Andre Protest.	168		3	
Katolikker	16		1	
Mosaisk	2		0	
Mormoner	11		1	
Uden tro	55		4	

Første store indvandringsbølge til Danmark

Svensk indvandring til Danmark 1855-1914

Efter USA med en million var Danmark med omkring 100.000 det vigtigste bestemmelsessted for svenske udvandrere

Årsagerne: bedre reallønninger, bedre arbejdsvilkår og langt bedre boligforhold.

Integration: samme religion, samme dialekter/sprog, uddannede, mangel på unge mænd pga. udvandring

Vigtigste danske registre

https://www.ancestry.se/search/collections/61607
stort set dækkende for danske kirkebøger 1812-1924 (gratis men login)

https://www.ddd.dda.dk (gratis)
Nogenlunde dækkende for Folketællinger, meget begrænset for Indvandrere, bedre for statsborgerskaber)

https://www.kbharkiv.dk/sog-i-arkivet/kilder-pa-nettet

- København stad – Folkeregistre 1890-1923(gratis)

Vigtigste svenske registre

- https://www.arkivdigital.se Bedste svenske søgeregister med direkte kildelinks (*betaling*) *Gratis 24 timer, første måned 38 dkr, pr. måned 255 dkr, pr. år 1.200 dkr*
- https://sok.riksarkivet.se/digitala-forskarsalen Simplere personsøgning, sværere at finde kilderne (*gratis*)
- https://www.familysearch.org/ ofte overraskende god (*gratis*)
- https://ancestry.com Bedst ved international søgning *(betaling)*

FØRSTE STORE INDVANDRINGSBØLGE TIL DANMARK NOGENSINDE – relativt set kraftigst på Bornholm men senere kulmination end i Vest-Danmark

Hurtig og **vellykket integration** trods uvilje mod de "fremmede". Svenske unge mænd giftede sig med unge bornholmske piger, arbejdede sig op og blev accepteret.

De var "**naboer**", havde (næsten) samme sprog og tro. De kunne forstå hinanden bedre end landsmænd vest for Storebælt eller nord om Småland

De blev en **vellønnet og veluddannet** arbejder- og håndværkerklasse, der blev selve forudsætningen for den industrielle udvikling på Nord- og Vest-Bornholm i slutningen af 1800-tallet.

"udkantsproblemer" blev udsat. De problemer der ellers allerede fra omkring år 1900 ramte mange dele af Danmark, blev udsat med næsten hundrede år for Bornholms vedkommende.

Den store svenske indvandring til Bornholm

Pedersker Pensionistforening

Tirsdag 10. november 2026, Samlingshuset, kl. 14-16

v. mag.art. Henning Bender, tlf. +45 40413664,
1974-2008 Stadsarkivar, Aalborg Stadsarkiv.
1989-2008 Leder af Det danske Udvandrerarkiv,
2000-2002 Direktør CRT, Nexø
NU: Kirsebærhaven 3, Snogebæk, 3730 Nexø – Danmark
https://henningbender.dk hbender@mail.dk https://udvandrerhistorie.dk